

„ZATWIERDZAM”

Olsztyn, 2010.01.29

I ZASTĘPCA KOMENDANTA
WOJEWÓDZKIEGO POLICJI
w Olsztynie
insp. Wojciech Sobczak

Pr-188/2010

SPRAWOZDANIE

z zakresu rozpoznawania i profilaktycznej pracy Policji na rzecz zapobiegania demoralizacji nieletnich oraz patologiom społecznym w 2009 roku

I. ZJAWISKA PATOLOGII SPOŁECZNEJ

1. INFORMACJA OBEJMUJĄCA ANALIZĘ ZJAWISK, PODEJMOWANE DZIAŁANIA PROFILKAKTYCZNE ORAZ EWENTUALNE WNIOSKI, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM UDZIAŁU NIELETNICH ORAZ MAŁOLETNIICH W PONIŻSZYCH ZJAWISKACH:

a) alkoholizm:

Nadużywanie alkoholu niesie za sobą poważne następstwa we wszystkich dziedzinach życia codziennego. Alkohol stymuluje do zachowań agresywnych, pozbawia hamulców emocjonalnych, w efekcie czego dochodzi do konfliktów z prawem i nieporozumień rodzinnych.

Niepokojącym jest fakt, iż po alkohol nadal sięgają osoby nieletnie. W 2009 roku w województwie warmińsko-mazurskim ujawniono **1538** nieletnich pod wpływem alkoholu - w roku 2008 ujawniono 2190 takich nieletnich, czyli o **652 mniej** niż w roku 2008.

Dane liczbowe dotyczące problemu alkoholizmu w roku 2009 przedstawia poniższe zestawienie:

1. wykreślono

2. Ilość ujawnionych przypadków łamania zakazu sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych (art. 43 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości)		ogółem:	66
a) Ilość ujawnionych przypadków sprzedaży alkoholu osobom do 18 r. życia.....			35
3. Ilość sporządzonych wniosków o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - ogółem		ogółem:	20
a) w tym za sprzedaż osobom do 18. roku życia -			15
4. Ilość nietrzeźwych podejrzanych (dorosłych) i nietrzeźwych nieletnich sprawców czynów karalnych w kategoriach przestępstw, w których badany jest stan trzeźwości, na tle wszystkich podejrzanych w tych kategoriach - w liczbach bezwzględnych ogółem i procentowo (Temida: T - 857: Podejrzani wg stanu trzeźwości)			
Ø ogólna liczba podejrzanych w wybranych kategoriach	dorośli	ogółem	5602
		nietrzeźwi	1885
		%	33,6
	nieletni	ogółem	1395
		nietrzeźwi	88
		%	6,3
Ø zabójstwo:	dorośli	ogółem	38
		nietrzeźwi	17
		%	44,7
	nieletni	nietrzeźwi	1
		nietrzeźwi	0
		%	0,0
Ø uszczerbek na zdrowiu:	dorośli	ogółem	358
		nietrzeźwi	104
		%	29,0
	nieletni	nietrzeźwi	143
		nietrzeźwi	7
		%	4,8
Ø udział w bójce lub pobiciu:	dorośli	ogółem	871
		nietrzeźwi	375
		%	43,0
	nieletni	nietrzeźwi	282
		nietrzeźwi	18
		%	6,4
Ø zgwałcenie	dorośli	ogółem	41
		nietrzeźwi	17
		%	41,4
	nieletni	nietrzeźwi	2
		nietrzeźwi	0
		%	0,0
Ø kradzież cudzej rzeczy	dorośli	ogółem	1592
		nietrzeźwi	287
		%	18,0
	nieletni	nietrzeźwi	350
		nietrzeźwi	14
		%	4,0
Ø kradzież z włamaniem	dorośli	ogółem	946
		nietrzeźwi	210
		%	22,2
	nieletni	nietrzeźwi	273
		nietrzeźwi	11
		%	

		%	4,0	
Ø rozbój, kradzież i wymuszenie rozbójnicze	dorośli	ogółem	423	
		nietrzeźwi	127	
		%	30,0	
	nieletni	nieletni	129	
		nietrzeźwi	8	
		%	6,2	
Ø uszkodzenie rzeczy	dorośli	ogółem	671	
		nietrzeźwi	312	
		%	46,5	
	nieletni	nieletni	172	
		nietrzeźwi	14	
		%	8,1	
Ø przestępstwa przeciwko funkcjonariuszowi ppublicznemu	dorośli	ogółem	662	
		nietrzeźwi	436	
		%	65,8	
	nieletni	nieletni	43	
		nietrzeźwi	16	
		%	37,2	
5. Ujawniono nietrzeźwych nieletnich (formularz III/6)			1538	
6. Izolowano nietrzeźwych, których doprowadzono do:		ogółem	12552	
a) izb wytrzeźwień/		ogółem	4669	
b) PDOZ (formularz III/3)		ogółem	7883	
		w tym kobiet	366	
		w tym nieletni	ogółem	60
		dziewczeta	7	
		chłopcy	53	

Zgodnie z treścią art. 4 § 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia jest jedną z okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, policjanci zajmujący się problematyką nieletnich

i patologii podejmują czynności zgodne z procedurami postępowania z nieletnimi zagrożonymi demoralizacją bądź popełniającymi czyny karalne. Takich nieletnich obejmują nadzorem, analizują ich sytuację opiekuńczo-wychowawczą i stale współpracują z wydziałem rodzinnym i nieletnich Sądu Rejonowego.

W celu ograniczenia zjawiska alkoholizmu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonariusze jednostek terenowych w minionym roku podejmowali wzmożone działania represyjno-kontrolne, jak też działania o charakterze profilaktycznym.

W ramach współpracy z instytucjami zainteresowanymi problemem - ośrodki pomocy społecznej, ośrodki terapii uzależnień, centra pomocy rodzinie, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, urzędy kontroli skarbowej, Straż Graniczna, Straż Ochrony Kolei, policjanci realizowali wspólne działania zmierzające głównie do ograniczenia skali spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież.

W ramach stałej współpracy z nauczycielami i pedagogami szkolnymi policjanci brali czynny udział w spotkaniach z młodzieżą szkolną, w trakcie których uświadamiali uczniom jakie zagrożenia niesie za sobą spożywanie alkoholu. w młodym wieku.

W celu zminimalizowania skali zjawiska alkoholizmu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego policjanci naszego garnizonu podejmują szereg działań o charakterze profilaktycznym, z których na uwagę zasługują przedsięwzięcia podejmowane w jednostkach terenowych garnizonu warmińsko – mazurskiego do najciekawszych inicjatyw należą:

- **Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie** była inicjatorem działań pn. **„Chrońmy dzieci przed alkoholem”**. W związku, iż alkohol niesie ze sobą wiele zagrożeń konieczne było podjęcie przez Policję, działań w kierunku ograniczenia dostępności do niego dzieci i młodzieży. Dotychczasowe działania polegające na ujawnianiu nieletnich pod wpływem alkoholu najczęściej nie prowadziły do ukarania osób, które popełniły przestępstwo z art. 208 KK, bądź z art. 43 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi. Toteż, w celu zmniejszenia zjawiska spożywania alkoholu przez osoby do lat 18 należało podjąć działania prewencyjno – operacyjne, w celu ujawniania faktów przestępstwa sprzedaży/ podawania alkoholu osobom małoletnim. Działania realizowane były i są nadal na terenie całego województwa. Do działań angażowani są policjanci komórek ds. nieletnich i patologii, ruchu drogowego, dzielnicowych, funkcjonariusze służb patrolowo-interwencyjnych oraz pionu kryminalnego, a także funkcjonariusze innych instytucji pozapolicyjnych (np. Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej i Straży Miejskiej/Gminnej itp.), pełniący służbę w ubraniu cywilnym. Przynajmniej raz w miesiącu, na terenie każdego powiatu funkcjonariusze pełniąc służbę w ubraniu cywilnym, obserwują placówki handlowe celem ujęcia na gorącym uczynku sprawców przestępstwa sprzedaży/ podawania alkoholu osobom małoletnim. Każdorazowo do działań opracowywany jest szczegółowy Harmonogram działań (dyslokacja) zawierający wykaz placówek objętych działaniami i uwzględniający czasookres obserwacji.

W przypadku ujawnienia przestępstwa z art. 208 KK oraz przestępstwa z art. 43 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzone są sprawy karne, w drugim przypadku oprócz sprawy karnej sporządzany jest również wniosek o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w związku z nieprzestrzeganiem określonej z *Ustawie* zasady sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim (tj. art.18 ust.10.pkt.1a). Wniosek kierowany jest do organu zezwalającego (wójta ,burmistrza, prezydenta miasta).

Policjanci garnizonu warmińsko – mazurskiego aktywnie włączyli się realizację zadań w ramach w ogólnopolskiej kampanii **„Pozory mylą, dowód nie”** której głównym celem była edukacja sprzedawców napojów alkoholowych m.in. poprzez zwracanie uwagi, że dorosły wygląd klienta nie oznacza jego pełnoletniości. Istotnym przekazem kampanii jest ponadto, fakt,

że dowody osobiste są wydawane osobom, które nie ukończyły 18. roku życia. Stąd przy zakupie napoju alkoholowego istotne jest, aby sprzedawcy zwracali uwagę na umieszczoną w tym dokumencie datę urodzenia. W ramach kampanii policjanci m.in. przekazali sprzedawcom i właścicielom sklepów plakaty, ulotki oraz informacje dot. konsekwencji naruszenia przepisów Ustawy...Łącznie w ramach kampanii rozkolportowali: **5000 szt.** ulotek przypominających sprzedawcom o prawnym zakazie sprzedaży alkoholu osobom do 18, roku życia oraz w przypadku wątpliwości, co do pełnoletniości, o konieczności sprawdzania dokumentu tożsamości ; **5600 szt.** plakatów przypominających klientom sklepów z alkoholem o zakazie jego sprzedaży małoletnim oraz zachęcające do czynnej reakcji świadków na próby sprzedaży alkoholu małoletnim; **3500 szt.** naklejek - oznakowanie sklepu zawierające komunikat, że w tym miejscu nie sprzedaje się alkoholu osobom, które nie ukończyły 18. roku życia; **100 szt.** tabliczek informacyjnych „My legitymujemy”, **1200 szt.** ulotek rozkładanych „Sprzedaż alkoholu nieletnim to przestępstwo” oraz **120 szt.** płyt CD z filmem szkoleniowym.

- z inicjatywy i przy wsparciu policjantów **Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie** realizowana była Kampania społeczna „Dowód – to nie wszystko! Sprawdzam ile masz lat”. Przedsięwzięciu temu patronuje Prezydent Miasta Olsztyn, Dyrektor Miejskiego Zespołu Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Komendant Miejski Policji w Olsztynie. Wszystko po to, żeby sprzedawcy przestrzegali zakazu sprzedaży alkoholu i papierosów nieletnim. Uroczysta inauguracja odbyła się w dniu 3 czerwca 2009r. w Urzędzie Miasta Olsztyn w Sali Sesyjnej. Na spotkaniu, w którym chęć wzięcia udziału zadeklarowało ponad 100 właścicieli punktów sprzedaży alkoholu, omawiane były problemy związane z prowadzeniem sprzedaży napojów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem, przestrzegania zapisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi głównie dotyczącymi zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim. Omówiona została również Uchwała Rady Miasta związana z usytuowaniem oraz podawaniem napojów alkoholowych w ogródkach letnich oraz Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyborów tytoniowych. Przedmiotem spotkania było także omówienie zadań wykonywanych w ramach tej kampanii przez poszczególne służby.

- **Komenda Miejska Policji w Elblągu** - ramach realizowanego programu prewencyjnego „**Bezpieczny lokal**”, zorganizowano i przeprowadzono szkolenie na temat „**Odpowiedzialna sprzedaż i serwowanie napojów alkoholowych**”. Szkolenie adresowane było do właścicieli restauracji, pubów, lokali gastronomicznych, właścicieli sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych oraz osób sprzedających napoje alkoholowe. Dodatkowo w ramach działań prewencyjnych prowadzonych z powodzeniem od kilku lat przez Komendę Miejska Policji w Elblągu pn. „**Żółta i czerwona kartka**”, występowano do Wydziału Społecznego

Urzędu Miejskiego z wnioskiem o **cofnięcie** placówkom handlowym koncesji na sprzedaż wyrobów alkoholowych.

- funkcjonariusze **Komendy Powiatowej Policji w Bartoszycach** – w okresie wakacyjnym przeprowadzili działania pod nazwą „Alkohol”. Podczas działań skontrolowano wszystkie sklepy funkcjonujące na terenie powiatu bartoszyckiego prowadzące obrót alkoholem. Kontrole przeprowadzono z przedstawicielami Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz funkcjonariuszami Straży Miejskiej.

- **Komenda Powiatowa Policji w Braniewie** - przeprowadzono 8 działań prewencyjnych pn. „**Nieletni**” których celem było przeciwdziałanie aspołecznych zachowań wśród dzieci i młodzieży. W czasie działań kontrolowano punkty handlowe w których sprzedawany jest alkohol. Obiekty poddawane były krótkotrwałej obserwacji pod kątem przestrzegania przez sprzedawców zakazów sprzedaży alkoholu określonych w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- **Komenda Powiatowa Policji w Działdowie** realizowała „**Akcję promocyjną w formie tzw. „Ogródka Policyjnego” w ramach festynu „Wstąp po zdrowie”, „Bezpieczne wakacje”, „ Nieletni pod nadzorem”. „ Stop z alkoholem dla nieletnich I i II. „ Bezpieczny Uczeń”** . W trakcie przeprowadzanych spotkań-pogadank z dziećmi i młodzieżą jak również rodzicami w szkołach poruszane były tematy związane z problemem spożywania alkoholu .

- **Policjanci Komendy Powiatowej Policji w Elku, Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy oraz Komendy Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim** również realizują system „**Żółtych i czerwonych kart**”, których celem jest ograniczenie zachowań patologicznych i zapobieganie zakłóceniom porządku w rejonach lokali gastronomicznych.

- na terenie działania **Komendy Powiatowej Policji w Mrągowie** - przeprowadzone były działania prewencyjne pod nazwą "**Dyskoteka**", „**Nielat**” oraz „ **Alkohol i narkotyki**”. Działania policyjne ukierunkowane są przede wszystkim na ujawnianie nieletnich spożywających alkohol bądź będących pod jego działaniem, jak również ujawnianie nietrzeźwych kierowców, osób spożywających alkohol w miejscu publicznym oraz dokonywania kontroli i obserwacji sklepów, dyskotek i pubów pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim. W działania te zaangażowani byli również Strażnicy Miejscy.

- **Komenda Powiatowa Policji w Giżycku** prowadziła działania prewencyjno – operacyjne pod krypt „**Blokersi**” podczas których, jednym z zadań było ujawnienie osób nieletnich pod działaniem alkoholu, tym kontrola dyskoteki „**Night Club**”, która miała na celu uzyskanie informacji w zakresie funkcjonowania lokalu, stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego jak również sprawdzenia pod kątem przebywania osób nieletnich – znajdujących się pod działaniem alkoholu. Ponadto policjanci tej jednostki uczestniczyli w ogólnopolskiej kampanii „**Sprawdź, czy twoje picie jest bezpieczne**”, której celem było ograniczenie spożywania alkoholu oraz

uświadomienia kierowcom zagrożeń, jakie mogą wynikać z faktu prowadzenia samochodu po alkoholu. Podczas kampanii policjanci wspólnie z funkcjonariuszami straży miejskiej i przedstawicielami Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej przekazywali ulotki dot. bezpiecznej jazdy oraz kontrolowali stan trzeźwości kierowców.

- **Komenda Powiatowa Policji w Olecku** przeprowadziła działania prewencyjne „**Zero Tolerancji**”, „**Bezpieczne Miasto**”, podczas których prowadzono kontrole miejskich dyskotek pod kątem dostępności alkoholu dla młodzieży poniżej 18 roku życia. Funkcjonariusze pionu ruchu drogowego przeprowadzili spotkania w szkołach jazdy, z kandydatami na kierowców. W trakcie pogadanek informują o prawnych i społecznych konsekwencjach prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu.

- **Komenda Powiatowa Policji w Ostródzie** - w celu zapobiegania temu zjawisku na terenie powiatu były organizowane działania „**Bezpieczne miasto**” i „**Dyskoteka**” (w których uczestniczyli również funkcjonariusze Służby Celnej) a w okresie ferii zimowych oraz podczas letnich wakacji działania „**Małolat**”.

- funkcjonariusze **Komendy Powiatowej Policji w Pisz** w ramach „Dnia Odpowiedzialnej Sprzedaży” przeprowadzili na terenie powiatu działania prewencyjne pn. „**Alkohol tylko dla pełnoletnich**”, które ukierunkowane były na ujawnianie nieletnich znajdujących się pod działaniem alkoholu, jak również na kontroli miejsc sprzedaży alkoholu.

- w **Komendzie Powiatowej Policji w Węgorzewie** przeprowadzono działania pn. „**Trzeźwi nieletni**”. Działania te realizowano głównie poprzez wzmożone kontrole: punktów sprzedaży alkoholu osobom małoletnim, lokali gastronomicznych oraz miejsc grupowania się osób małoletnich oraz miejsc zagrożonych wybrykami chuligańskimi oraz naruszeniom porządku publicznego.

b) narkomania:

Bliskie relacje w rodzinie, wzajemna troska, odpowiedzialność, szacunek dają siłę, odwagę naszym dzieciom do tego by poznawać świat, realizować marzenia. Każdy dzień przynosi nowe możliwości, wyzwania, sukcesy, radości, ale również niepokoje, zagrożenia, niepowodzenia. Wśród nich znajdują się również narkotyki, które stają się elementem młodzieżowej mody i również nasze dziecko może zadać sobie pytanie spróbować czy nie?

Udział nieletnich w ogólnej liczbie przestępstw narkotykowych w województwie warmińsko-mazurskim przedstawia się następująco:

CZYNY NIELETNICH W OGÓLNEJ LICZBIE PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH Z "Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii"				
Jednostka	Ogółem stwierdzonych przestępstw narkotykowych	Czyny popełnione przez nieletnich	Osoby podejrzane	Osoby nieletnie
KMP Elbląg	426	36	160	16
KMP Olsztyn	340	43	190	18
KPP Bartoszyce	33	6	23	6
KPP Braniewo	13	2	6	1
KPP Działdowo	38	0	31	0
KPP Elk	123	14	69	7
KPP Giżycko	48	1	41	1
KPP Goldap	48	5	27	3
KPP Iława	127	14	101	12
KPP Kętrzyn	100	28	46	14
KPP Lidzbark Warm.	63	0	21	0
KPP Mrągowo	65	6	28	2
KPP Nidzica	7	1	4	1
KPP Nowe Miasto Lub.	21	0	16	0
KPP Olecko	28	3	15	2
KPP Ostróda	151	11	86	10
KPP Pisz	27	4	19	3
KPP Szczytno	53	4	37	3
KPP Węgorzewo	28	0	7	0
RAZEM	1739	178	927	99

Z analizy powyższych danych wynika, iż w minionym roku 89,8 % ogólnej liczby przestępstw narkotykowych popełniły osoby dorosłe, natomiast nieletni popełnili 10,2 % czynów karalnych (15,1 % w roku 2008, czyli nastąpił spadek o 8,2 %).

W 2009 roku odnotowano wzrost ogólnej liczby przestępstw narkotykowych 1739 (1685 w 2008 r. – wzrost o 54), nastąpił jednocześnie spadek ilości czynów popełnionych przez osoby nieletnie 178 (254 w 2008 roku – spadek o 76).

Sprawcami w wybranych kategoriach przestępstw popełnionych pod wpływem narkotyków były 2 osoby na 3985 podejrzanych dorosłych co stanowi 0,05 %. Natomiast nieletnich w tych kategoriach było 1 na 950 sprawców czynów karalnych tj. 0,10 %.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

UDZIAŁ SPRAWCÓW BĘDĄCYCH POD WPLYWEM NARKOTYKÓW BĄDŹ INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH W WYBRANYCH KATEGORIACH PRZESTĘPSTW						
Kategorie przestępstw	Podejrzani dorośli			Nieletni sprawcy		
	OGÓLEM	w tym: POD WPLYWEM NARKOTYKU BĄDŹ INNEGO ŚRODKA ODURZAJĄCEGO	% SPRAWCÓW POD WPLYWEM...	OGÓLEM	w tym: POD WPLYWEM NARKOTYKU BĄDŹ INNEGO ŚRODKA ODURZAJĄCEGO	% SPRAWCÓW POD WPLYWEM...
zabójstwo	38	0	0	1	0	0
uszczerbek na zdrowiu	358	0	0	143	1	0,69
udział w bójkę lub pobiciu	871	0	0	282	0	0
zwałcenie	41	0	0	2	0	0
kradzież cudzej rzeczy	1592	2	0,12	350	0	0
rozbój, wymuszenie rozbójnicze	423	0	0	129	0	0
przestępstwa przeciwko funkcjonariuszom publicznym	662	0	0	43	0	0

Przyczyn występowania zjawiska narkomanii należy szukać przede wszystkim w czynnikach społecznych (bezrobocie, brak środków do życia, chęć ucieczki od problemów, nieumiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach) lecz również, głównie wśród młodzieży, w sferze psychicznej (chęć zaimponowania grupie, ciekawość, problemy w nauce, konflikt z otoczeniem). Niejednokrotnie jednak narkotyzują też osoby z dobrze sytuowanych rodzin, nie zagrożonych bezrobociem i ubóstwem.

W celu zminimalizowania skali zjawiska narkomanii na terenie województwa warmińsko-mazurskiego policjanci naszego garnizonu podejmują działania:

- Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie – W ramach posiedzenia Kolegium Doradczego Wojewody Warmińsko – Mazurskiego poświęconego określeniu działań, jakie należy podjąć w celu przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii, przedstawiciele KWP w Olsztynie przedstawili skalę problemu narkomanii na terenie województwa.

W związku z powagą problemu oraz skalą zagrożenia dla życia i zdrowia młodych ludzi jaką niesie za sobą funkcjonowanie sklepów z tzw. dopalaczami przedstawiciele KWP w Olsztynie brali udział w dyskusji w ramach Kolegium Doradczego Wojewody mającej na celu określenie wspólnych działań, jakie winny być podjęte w celu skutecznego zmniejszenia sprzedaży w sklepach tzw. „legalnych narkotyków”, zawierających groźne substancje, do czasu wprowadzenia nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Dodatkowo warmińsko – mazurscy policjanci włączyli się w organizowaną przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii akcję profilaktyczną – edukacyjną mającą uświadomić, jakie faktyczne zagrożenie

dla młodych ludzi niesie używanie dopalaczy pod hasłem „**Dopalacze mogą Cię wypalić – Poznaj fakty**”.

W ramach kampanii pn. „**Czy wiesz co przewożysz?. Niewiedza kosztuje**” na terenie województwa dokonano kolportażu ulotek otrzymanych z Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii dotyczących bezpieczeństwa turystyki zagranicznej polskich obywateli w kontekście nieświadomego przemytu narkotyków.

Program profilaktyczny **"Profilaktyka a Teatr - Grupa Olsztyńska"** - Współorganizatorzy: Komenda Główna Policji, Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie, Warmińsko - Mazurski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko - Mazurskiego oraz Kuratorium Oświaty w Olsztynie. Honorowy Patronat sprawuje Pan Marian Podziewski Wojewoda Warmińsko - Mazurski. Patronat medialny - TVP Olsztyn, Radio "Planeta" i Gazeta olsztyńska. Celem działań jest zmniejszanie zjawiska narkomanii wśród uczniów szkół ponadpodstawowych, inspirowanie rodziców młodzieży szkolnej do pogłębiania wiedzy z zakresu profilaktyki narkotykowej oraz komunikowanie i inicjowanie przez Policję wspólnych działań skierowanych przeciwko zjawiskom patologii społecznej. Program adresowany jest do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Składa się z trzech części: ankiety badawczej, dyskusji z młodzieżą, spektakl edukacyjno-profilaktyczny "Blackout", którego aktorami jest wybrana w drodze castingu grupa młodzieży gimnazjalnej. W listopadzie odbyła się premiera Programu, w której uczestniczyła młodzież gimnazjalna z 4 szkół (około 100 osób), dyrektorzy olsztyńskich gimnazjów oraz Starostowie Powiatowi naszego Województwa. W roku 2010 Program realizowany będzie na terenie 12 powiatów.

Przedstawiciele Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego KWP w Olsztynie uczestniczyli w charakterze prelegentów w Konferencji organizowanej przez Starostów Powiatowych: w Ostródzie, Nowym Mieście Lubawskim, Hławy, Działdowa i Nidzicy w ramach „Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań”. Konferencja odbyła się w Kajkowie pod Ostródą na której m.in. przedstawiono wykład na temat : „Przestępczość narkotykowa w szkołach. Zadania instytucji państwowych o oświatowych w zapobieganiu zagrożeniom”.

Policjant Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego KWP w Olsztynie przeprowadził również szkolenie z zakresu problemu narkomanii dla pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie.

- na terenie działania **Komendy Miejskiej Policji w Elblągu** kontynuowany był **program „Bez narkotyków w szkole bezpieczniej”** który oprócz walorów edukacyjno – profilaktycznych

ukierunkowany jest na ujawnianie osób posiadających lub rozprowadzających narkotyki na terenie szkół. Ponadto utrzymywana była współpraca z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta i powiatu elbląskiego, a w szczególności z zaś z Poradnią Terapii Uzależnień „Szansa”, Poradnią Profilaktyki i Terapii Uzależnień – „Monar” oraz Katolickim Ruchem Antynarkotycznym „Karan”, który prowadzi Niepubliczny zakład Opieki Zdrowotnej MOT KARAN „Dom Zacheusza”.

- **Komenda Powiatowa Policji w Bartoszycach** – jest pomysłodawcą i głównym organizatorem przedsięwzięcia profilaktyczno - edukacyjnego pod nazwą „**Błękitny profil**” . Głównym celem przedsięwzięcia jest obniżenie poziomu uzależnień w środowiskach szkolnych oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Dzięki inicjatywie bartoszyckiej Policji uczniowie

i nauczyciele zaangażowali się w działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w szkołach i ograniczenie uzależnień przygotowując i wystawiając spektakle o tematyce profilaktyczno – edukacyjnej mówiące o szkodliwości zażywania m.in. narkotyków. W ramach zorganizowanego przez KPP w Bartoszycach I Przeglądu Spektakli Profilaktycznych „Błękitny Profil” uczniowie szkół powiatu bartoszyckiego wystawili 20 spektakli profilaktyczno – edukacyjnych. Z inicjatywy Policji do współudziału w przedsięwzięciu przystąpiły podmioty samorządowe powiatu. Przedsięwzięciem edukacyjno – profilaktycznym objęto 1200 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich.

Przedstawiciele KPP w Bartoszycach w 2009 roku wspólnie z młodzieżą bartoszycką brali również czynny udział w ogólnopolskim projekcie profilaktycznym Komendy Głównej Policji „Profilaktyka a Teatr”.

- na terenie działania **Komendy Powiatowej Policji w Działdowie** przeprowadzone zostały działania pod kryptonimem : „**Narkomanii Mówimy Nie!!**”, których celem było przeciwdziałanie i zwalczanie przestępczości narkotykowej. Przeprowadzono również działania jak pod kryptonim „**Wakacje bez narkotyków i alkoholu**”. Celem działań było: Zapobieganie przestępczości i aspołecznym zachowaniom nieletnich oraz ujawnianie przestępstw w myśl ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

- **Komenda Powiatowa Policji w Giżycku** - organizowano działania prewencyjne pod nazwą „**Blokersi**” „**Bezpieczne Osiedla**” „**Stop Alkohol - Narkotyki Nieletnim**” – celem działań było m.in. ujawnienie u osób nieletnich chociażby śladowych ilości środków odurzających.

- policjanci **Komendy Powiatowej Policji w Iławie** przeprowadzili szereg pogadarek i prelekcji na temat „Społeczne i prawne aspekty narkomanii” oraz „Odpowiedzialność nieletnich w świetle Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii”.

- w **Komendzie Powiatowej Policji w Mrągowie** dzielnicowi oraz Policjanci ds. nieletnich i patologii wspólnie z pedagogami szkolnymi zrealizowali działania profilaktyczno – edukacyjne skierowane do uczniów klas 4 – 6 oraz Gimnazjum, które dotyczyły współczesnych zagrożeń wynikających ze stosowania środków odurzających tj. narkotyki, alkohol. Podczas spotkań dzieciom przekazane zostały treści z zakresu konsekwencji prawnych posiadania, zażywania i udostępniania innym osobom środków odurzających. Uczniowie poznali w jaki sposób należy odmawiać osobom, które namawiają do zażywania narkotyków, lub spożywania alkoholu

- funkcjonariusze **Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy** wspólnie z policjantami **Komendy Powiatowej Policji w Działdowie** zajmującymi się problematyką nieletnich przeprowadzono działania „**Nieletni pod nadzorem**” – ukierunkowane na przeciwdziałanie przestępczości narkotykowej wśród nieletnich. Przez okres wakacji realizowano działania zapobiegawczo-represyjne „**Mak –konopie 2009**” ukierunkowane na kontrole miejsc w którym mogło dochodzić do nielegalnych upraw, ujawnianie osób zajmujących się rozprowadzaniem narkotyków. Z inicjatywy KPP w Nidzicy zorganizowano konkurs plastyczny pod hasłem „**Narkotyki – jestem na nie**”, zrealizowany ze środków Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Dodatkowo policjanci tej jednostki współorganizowali Przegląd Małych Form Teatralnych „**Styl Życia a zdrowie**” dotyczący tematyki związanej z narkomania i innymi uzależnieniami.

- w **Komendzie Powiatowej Policji w Olecku** podjęto działania związane z wyczuleniem grona pedagogicznego odnośnie podejmowania interwencji w przypadku stwierdzenia, że uczeń znajduje pod wpływem środka odurzającego. W ramach prowadzonych działań „**Stop Demoralizacji**” kontrolowano rejony szkół i miejsca gromadzenia się młodzieży pod kątem ujawniania przestępstw z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

- funkcjonariusze **Komendy Powiatowej Policji w Pieszku** mając na uwadze zapobieganie zjawisku narkomanii realizowali działania pod hasłem „**Bezpieczne gimnazjum**” i „**Bezpieczna szkoła ponadgimnazjalna**”. Spotkania na ten temat adresowane były również do rodziców uczniów klas VI szkół podstawowych, gimnazjalnych, a także ponadgimnazjalnych. Na spotkaniach z młodzieżą poruszana była problematyka dotycząca odpowiedzialności prawnej osób nieletnich. Kolejny już rok policjanci tej jednostki współpracują z grupą nauczycieli z Publicznego Gimnazjum w Białej Piskiej, które skupia „trudną” młodzież. Policjanci uczestniczą w realizacji, opracowanego przez szkołę programu profilaktycznego, „**Tęczowy Parasol**”. Program ten w fazie tworzenia był konsultowany z Policją w zakresie przeciwdziałania przestępczości z ustawy o narkomanii. Współpraca ze szkołą polega na tym, że na początku roku szkolnego policjant zajmujący się problematyką nieletnich uczestniczy w spotkaniu zespołu wychowawczego nauczycieli. Podczas takiego spotkania omawiany jest charakter i formy współpracy z poszczególnymi podmiotami, w tym z Policją. W ciągu roku

szkolnego policjant przeprowadza spotkania z rodzicami dot. problematyki narkomanii, a w późniejszym terminie spotyka się z uczniami poszczególnych klas pierwszych gimnazjum w ramach projektu „Bezpieczne gimnazjum...”.

- funkcjonariusze **Komendy Powiatowej Policji w Szczytnie** w zakresie przeciwdziałania narkomani wspólnie z wykwalifikowanymi pedagogami w 2007 roku opracowali program profilaktyczno – edukacyjny „**Od Ciebie zależy**”, którego realizację zakończono w marcu 2009 r. Środki na realizację programu pozyskano z budżetu Gminy Miejskiej w Szczytnie. Program skierowany był do uczniów klas V – tych i VI – tych szkół podstawowych na terenie miasta Szczytno. Uznano, że w tym wieku skuteczniej będzie można przeciwdziałać temu zjawisku, dlatego też działania profilaktyczne skierowano do uczniów szkół podstawowych. Głównym celem programu było rozwijanie umiejętności społecznych, pozwalających na przeciwstawienie się presji społecznej oraz poszukiwanie sposobu pomocy kolegom zagrożonym uzależnieniem. Program składał się z kilku etapów. W I etapie uczniowie podczas lekcji poznawali mechanizmy uzależnienia. Następnie pisali pracę na temat przyczyn sięgania po narkotyki przez młodych ludzi, podawali propozycje rozwiązywania tego problemu oraz pokazywali wizje świata bez używek. Spośród uczniów, którzy złożyli prace wyłoniono po 20 osób z każdej szkoły, które pod opieką pedagogów pojechały na warsztaty edukacyjne. Podczas warsztatów poznawali swoje słabości, ćwiczyli sposoby radzenia sobie z naciskiem grupy, poznawali czynniki chroniące przed uzależnieniem. Funkcjonariusz Policji omawiał zagrożenia jakie niosą ze sobą zachowania ryzykowne oraz odpowiedzialność nieletnich przed prawem. Położono szczególny nacisk na pokazanie wizerunku policjanta jako osoby niosącej pomoc, którą darzy się zaufaniem. Kolejnym etapem było przeprowadzenie przez uczestników warsztatów zajęć dla swoich rówieśników. Zapewniono dla najbardziej aktywnych nagrody rzeczowe. W 2009 podjęto starania o pozyskanie funduszy na rozwinięcie Programu „Od Ciebie Zależy”.

c) prostytucja i wykorzystywanie seksualne:

Zagadnienie prostytuowania się osób, w tym nieletnich jest przedmiotem systematycznych działań podejmowanych przez służby prewencyjne i kryminalne naszego województwa. Szczególnej kontroli poddawane są dworce kolejowe i autobusowe i ich okolica oraz inne miejsca w których mogą gromadzić się nieletni przebywający na ucieczkach z domów rodzinnych lub placówek opiekuńczo – wychowawczych, bądź resocjalizacyjnych. W jednostkach zwiększono nacisk na legitymowanie nieletnich będących bez opieki osób dorosłych, szczególnie w porze wieczorowej i nocnej. Zagadnienie prostytuowania się osób jest również przedmiotem systematycznych zadań operacyjnych podejmowanych przez służby kryminalne. Działania te poza rozpoznaniem skali zjawiska mają za zadanie ustalenie osób nakłaniających do prostytucji lub ułatwiających uprawianie prostytucji celem osiągnięcia

korzyści majątkowych. Problematyka zagrożeń, jakie niesie ze sobą uprawianie prostytucji jest również tematem spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą. Ponadto w komendach funkcjonują telefony zaufania, gdzie nie tylko można zawiadomić o fakcie popełnienia przestępstwa, ale przede wszystkim uzyskać poradę do jakiej instytucji pomocowej można się zgłosić.

W 2009 roku w województwie warmińsko-mazurskim stwierdzono 1 przypadek prostytuowania się osób (KMP Olsztyn).

Zjawisko wykorzystywania seksualnego szczególnie dzieci jest problemem drażliwym i często zatajanym. Ukryty charakter zjawiska jest głównym ograniczeniem jego pomiaru i określenia skali oraz charakteru wykorzystywania seksualnego. Dane statystyczne, którymi dysponuje Policja ukazują liczbę zgłoszonych, stwierdzonych i wszczętych spraw. W celu przeciwdziałania eskalacji zjawiska w woj. warmińsko – mazurskim na zajęciach edukacyjnych z uczniami szkół podstawowych i gimnazjów policjanci przekazują wiedzę na temat nietykalności fizycznej i złego dotyku. Wskazują również osoby u której ofiara wykorzystywania seksualnego powinna szukać pomocy. Na spotkaniach z dorosłymi (rodzicami, nauczycielami) przekazywane są informacje na temat jak rozpoznawać symptomy wykorzystywania seksualnego oraz jak mu przeciwdziałać.

W roku 2009 na terenie woj. warmińsko – mazurskim ujawniono:

- 41 podejrzanych dorosłych i 2 nieletnich sprawców czynów karalnych - o czyn z art. 197 kk
- 28 podejrzanych dorosłych i 15 nieletnich sprawców czynów karalnych - o czyn z art. 200 kk

d) przemoc w rodzinie:

Aktywne włączanie się Policji w działania systemowe na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie odbywa się przede wszystkim przez realizację zadań wynikających z Zarządzenia nr 162 KGP z dnia 18 lutego 2008r. *w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”*. Procedura ta stanowi niejako postępowania policjantów od momentu uzyskania przez nich informacji o akcie przemocy w rodzinie, poprzez podjęcie określonych działań zaradczych i poinformowanie odpowiednich podmiotów o potrzebie udzielenia pomocy w rodzinie, aż do skierowania materiałów postępowania do prokuratury. Z uwagi na fakt, że procedura „Niebieskie Karty” daje ofierze realną szansę na uzyskanie właściwej informacji, zaangażowanie w sprawę jej rodziny organizacji pomocowych, a tym samym otrzymanie wsparcia oraz dalsze zainteresowanie tą rodziną przez dzielnicowego, dlatego też ze względu na dobro ofiar przemocy jest coraz powszechniej stosowana. W 2009 roku odnotowano wzrost efektywności pracy Policji w zakresie podejmowanych działań ramach procedury „Niebieskie Karty”.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. na terenie województwa warmińsko – mazurskiego odnotowano:

1. Liczba przeprowadzonych interwencji domowych /ogółem/ - **32332**
w tym: dotyczących przemocy w rodzinie /procedura NK/ - **4803**
2. Interwencje dotyczące przemocy w rodzinie:
miejsce interwencji - miasto - **3112**
wieś - **1691**
3. Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej ogółem – **8493**
w tym: kobiety - **4655**
mężczyźni - **758**
małoletni do ukończenia lat 13 - **2099**
małoletni od 13 do 18 lat - **981**
4. Liczba sprawców przemocy domowej ogółem – **4822**
w tym: kobiety - **324**
mężczyźni - **4489**
nieletni - **9**
5. Liczba sprawców przemocy domowej zatrzymanych ogółem – **2394**
w tym: kobiety - **107**
mężczyźni - **2284**
nieletni – **3**
6. Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu ogółem - **3173**
kobiety - **139**
mężczyźni - **3030**
nieletni – **4**

w tym: przewiezionych do Izby Wytrzeźwień - **588**
kobiety - **59**
mężczyźni - **529**
nieletni – **0**

przewiezionych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia - **1764**
kobiety - **45**
mężczyźni - **1716**
nieletni - **3**
7. Liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej - **139**
pokrzywdzony/a/ - **47**

sprawca - **92**

8. Liczba dzieci przewiezionych do szpitala, placówki, oddanych pod opiekę osoby spokrewnionej - **12**

9. Liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej, w których była prowadzona procedura „Niebieskich Kart”:

		wszczętych	stwierdzonych	zakończonych
z art. 207 k.k.	znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny	486	349	440

10. Liczba informacji przesłanych do:

ośrodków pomocy społecznej – **2878**

gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych - **1109**

placówek służby zdrowia – **45**

placówek szkolno-wychowawczych – **1**

organizacji pozarządowych – **78**

innych – **2631**

RAZEM- 6743

Porównując powyższe dane w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego należy zauważyć, że odnotowany został 7% wzrost przeprowadzonych interwencji domowych ogółem z 30195 w 2008 roku do 32332 w 2009 roku. Nastąpił również 23 % wzrost interwencji dotyczących przemocy w rodzinie /procedura NK/ z 3913 w 2008 roku do 4803 w 2009 roku.

Na tendencję wzrostu stosowania procedury Niebieskie Karty przyczyniły funkcjonujące na terenie garnizonu warmińsko – mazurskiego rozwiązania organizacyjne pozwalające na właściwe monitorowanie sytuacji w rodzinach dotkniętych konfliktami i zagrożonych przemocą. Stale podejmowane były działania zmierzające do ograniczenia ilości interwencji domowych powtarzających się w tym samym miejscu. W wszystkich jednostkach terenowych garnizonu warmińsko – mazurskiego funkcjonuje jednolity algorytm postępowania policjantów w przypadku przeprowadzenia interwencji domowej, w której nie ujawniono okoliczności świadczących o występującej przemocy w rodzinie skutkujących sporządzeniem „Niebieskiej Karty”. Wprowadzono obowiązek monitorowania takich interwencji i w przypadku powtórzenia się negatywnych zachowań podjęcie działań wyjaśniających i ewentualne wszczęcie procedury „Niebieska Karta” . Do prowadzenia systematycznego i skutecznego nadzoru nad powtarzającymi się interwencjami w tych samych miejscach jak i podejmowaniem właściwych

środków zaradczych efektywnie wykorzystuje się możliwości analityczne systemu „Elektronicznej Książki Służby Dyżurnego”.

Na wzrost sporządzonych Niebieskich Kart wpływ z pewnością miały również szkolenia prowadzone w jednostkach terenowych dla policjantów z komórek patrolowo-interwencyjnych, dzielnicowych, uczestniczenie w kampaniach społecznych oraz współpraca z lokalnymi mediami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym apelowanie o przerwanie zmywu milczenia przez sąsiadów i rodziny osób wobec których stosowana jest przemoc domowa.

W trakcie realizacji procedury „Niebieskie Karty”, w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa określonego w art. 207kk, wszczynane były postępowania przygotowawcze w ramach którego podejmowano działania ukierunkowane na ukaranie sprawcy przemocy w rodzinie. W roku 2009 wszczęto łącznie 486 postępowań przygotowawczych, z czego stwierdzono przestępstw 349, zakończono postępowań 440.

W celu udzielenia ofiarom wszechstronnej pomocy policjanci współpracują z miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, ośrodkami interwencji kryzysowej, centrami pomocy rodzinie, a w przypadku krzywdzenia dzieci również ze szkołami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz sądami rodzinnymi.

Realizując procedurę „Niebieskie Karty” dzielnicowi zwrócili się z 6743 wnioskami do różnych instytucji o wsparcie dla rodzin dotkniętych przemocą. Najwięcej wniosków skierowano do Ośrodków Pomocy Społecznej (2878 wniosków), 1109 wniosków do Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 78 wniosków do organizacji pozarządowych i 2678 wniosków do innych instytucji.

Zarządzeniem Nr 243 z dnia 4 listopada 2009 roku Wojewoda Warmińsko – Mazurski Marian Podziewski powołał Wojewódzki Zespół do Spraw Przemocy w Rodzinie którego członkami są również przedstawiciele Policji. Do zadań zespołu należy w szczególności:

- 1) Monitorowanie i analiza zjawiska przemocy w rodzinie w województwie;
- 2) Opracowywanie niezbędnych procedur, zaleceń i materiałów instruktażowych dla osób realizujących w województwie warmińsko – mazurskim zadania ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 3) Opiniowanie aktów prawnych i wnioskowanie o zmiany legislacyjne;
- 4) Wspieranie w koordynowaniu przez służby Wojewody działań mających na celu zmniejszenie skali przemocy w rodzinie w województwie. W 2009 roku zespół ten odbył już 2 spotkania robocze.

W dniach 22-29 lutego 2009r. policjanci garnizonu warmińsko-mazurskiego aktywnie włączyli się w realizację działań prowadzonych w **Tygodniu Ofiar Przestępstw**. W ramach

Tygodnia w jednostkach terenowych uruchomiono punkty informacyjno-konsultacyjne, w których osoby zainteresowane mogły otrzymać pomoc prawno-psychologiczną. W skład zespołów dyżurujących zaangażowani byli policjanci pionów dochodzeniowo-śledczych oraz prewencji (specjaliści zajmujący się przemocą w rodzinie). W większości jednostek w dyżurach uczestniczyli również psychologowie z poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Policjanci naszego województwa aktywnie włączyli się realizację ogólnokrajowej kampanii pn. **„Kocham. Nie biję”**, której celem jest pomoc osobom potrzebującym, zwłaszcza w przypadku nadużywania przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem reagowania na przemoc wobec dzieci ale również poszerzenie poziomu wiedzy i obywateli na temat przemocy domowej oraz podniesienie profesjonalizmu działania służb na rzecz szeroko rozumianego przeciwdziałania i zwalczania przemocy w rodzinie. Założenia kampanii oraz materiały reklamowe dotyczące tego przedsięwzięcia zostały przekazane do poszczególnych jednostek terenowych Policji województwa warmińsko – mazurskiego. Do kampanii włączono oficerów prasowych Policji celem podjęcia współpracy z lokalnymi mediami na rzecz propagowania założeń przedmiotowego przedsięwzięcia.

Ponadto policjanci czynnie uczestniczyli w wielu konferencjach, naradach i szkoleniach, poświęconych problematyce przemocy w rodzinie organizowanych przez podmioty pozapolicyjne, dotyczące problemu przemocy w rodzinie i przemocy wobec dzieci:

- policjanci zajmujący się problematyką przemocy w rodzinie z powiatu giżyckiego, węgorzewskiego, gołdapskiego i oleckiego uczestniczyli w 3 dniowym szkoleniu na temat **„Przeciwdziałanie przemocy domowej - podstawy pracy osoby interweniującej”**. Głównymi założeniami szkolenia było usprawnienie form pracy, technik oraz procedur postępowania w przypadkach przemocy domowej, ze szczególnym uwzględnieniem współdziałania służb oraz zapoznanie się z kompetencjami i zadaniami służb, podstawowymi metodami i nowymi formami usług związanych z bezpieczeństwem psychologicznym i socjalnym, adresowanych do osób doświadczających zdarzeń kryzysowych, przeżywających stany kryzysowe. Szkolenie to zostało zorganizowane przez Biuro ds. Uzależnień Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego woj. warmińsko-mazurskiego.
- przedstawiciel WPIRD KWP w Olsztynie przedstawił działania warmińsko – mazurskiej Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na międzynarodowej konferencji dot. przemocy w rodzinie **„Bezpieczna rodzina w bezpiecznej Europie”** organizowanej przez Komendę Powiatowa Policji w Kętrzynie, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko - Mazurskiego, Gminę Kętrzyn i Starostwo Powiatowe

w Kętrzynie. Konferencja odbyła się pod patronatem Marszałka Województwa Warmińsko Mazurskiego.

- jednym z zagadnień poruszanych w trakcie corocznej narady gminnych pełnomocników/koordynatorów ds. rozwiązywania problemów alkoholowych była kwestia usprawnienia systemu pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy. W naradzie tej wziął również udział przedstawiciel Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie, który w czasie jej trwania przedstawił informację na temat przestępczości, w tym szczególnie przypadków przemocy domowej na terenie województwa.

Na terenie powiatów policjanci wspólnie z przedstawicielami innych podmiotów poszukują nowych rozwiązań, które pozwolą na ograniczenie tego problemu, np.:

- **Komenda Miejska Policji w Olsztynie** - na terenie miasta Olsztyna funkcjonuje 8 Dzielnicowych Zespołów Interwencji Kryzysowej (DZIK). W ich skład wchodzi przedstawiciele: GOW, SOW, organizacji pozarządowych, kurator, pracownik socjalny, dzielnicowy, pedagog i wolontariusz. Zespoły pracują na określonym obszarze i w oparciu o określone procedury. W ramach Dzielnicowego Zespołu Interwencji Kryzysowej tzw. DZIK dzielnicowi z terenu miasta Olsztyna uczestniczyli w 108 spotkaniach roboczych.
- **Komendant Miejski Policji w Elblągu** - funkcjonariusz Zespołu Prewencji Kryminalnej, Nietletnich i Patologii KMP w Elblągu przeprowadził 3-dniowe szkolenie w ramach projektu „**Lokalny system oparcia społecznego**” organizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu dla różnych grup zawodowych (Straż Miejska, kuratorzy zawodowi dla nietletnich, pracownicy MOPS, dzielnicowi), na którym szeroko poruszał problematykę związaną z przemocą w rodzinie. W/w funkcjonariusz kilkakrotnie w 2009 roku uczestniczył w spotkaniach powołanego przez Prezydenta Elbląga zespołu roboczego do prac nad opracowaniem Programu Działań Prorodzinnych w Elblągu. Jednocześnie przeprowadzane były pogadanki na temat przemocy w rodzinie z uczniami szkół oraz osobami dorosłymi z Klubu Seniora Spółdzielni Mieszkaniowej „Zakrzewo” w Elblągu.

W marcu 2009 r. Komendant Miejski Policji w Elblągu podpisał porozumienia o współpracy z Ligą Kobiet Polskich w Elblągu a w maju 2009 r. z Elbląskim Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej. Celem zawartych porozumień jest podjęcie działań, które pozwolą na skuteczne przeciwdziałanie brakowi reakcji, bierności i tolerowaniu przemocy w rodzinie i zachowań patologicznych a także zaktywizowanie działań, aby skuteczniej ustalać potrzebujących pomocy oraz udzielać pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz zwiększanie poziomu świadomości społecznej i wiedzy o zachowaniach, reakcjach i działaniach, które są przejawami przemocy w rodzinie.

Publikacja o tytule „**Byłam ofiarą przemocy**” wydana przez Komendę Miejską Policji w Elblągu, skierowana była do osób, których przemoc domowa dotyczy lub może

dotyczyć. Broszurę rozdawali mieszkańcom dzielnicowi oraz policjanci interweniujący w przypadkach domowej agresji, broszura dostępna była również w Elbląskim Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej (które współpracowało przy jej wydaniu) oraz w formie elektronicznej na internetowej stronie elbląskiej komendy. Na dwunastu stronach publikacji znalazł się obszerny wywiad z anonimową ofiarą przemocy domowej. Autorem broszury jest pracownik Wydziału Prewencji Kryminalnej, z zawodu psycholog, na co dzień współpracujący z osobami pokrzywdzonymi.

- **Komenda Powiatowa Policji w Braniewie** - w ramach działań edukacyjnych problematyka przemocy domowej poruszana była na szkoleniach z pedagogami szkolnymi oraz w trakcie spotkania z słuchaczkami Uniwersytetu III Wieku. Ponadto powyższa tematyka poruszana jest w czasie pogadanek z dziećmi i młodzieżą w szkołach. Uczestnikom uświadamiano, że problem przemocy domowej, nie może być postrzegany przez społeczeństwo jako „sprawa rodzinna”, a od naszej reakcji na przestępstwo może zależeć czyjeś życie. Zadowalającym jest fakt otrzymywania coraz większej ilości sygnałów od nauczycieli i pedagogów o ich podejrzeniach, że w rodzinie może dochodzić do przemocy wobec dziecka. Jest to efekt pracy funkcjonariuszy prewencji oraz dzielnicowych, którzy systematycznie odwiedzają szkoły i utrzymują stały kontakt z pedagogami szkół.
- **Komenda Powiatowa Policji w Mrągowie** - W ramach realizacji działań Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, policjanci Rewiru Dzielnicowych uczestniczą w spotkaniach roboczych z przedstawicielami instytucji pomocniczych tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskie oraz Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdzie ustalane są wspólne działania wobec osób objętych procedurą „NK”. Podczas spotkań następuje wzajemna wymiana informacji celem podjęcia odpowiednich działań wobec takich osób. Stała współpraca z tymi instytucjami ma niewątpliwie wpływ na zmniejszenie się liczb interwencji domowych w danej rodzinie.
- **Komenda Powiatowa Policji w Olecku** współpracuje z Poradnią Leczenia Uzależnienia od Alkoholizmu Współuzależnienia i Narkomanii. W zorganizowanych w poradni spotkaniach z korzystającymi z terapii ofiarami przemocy domowej przedstawiono procedury postępowania Policji w przedmiotowym zakresie. Prowadzona jest również systematyczna współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku oraz kuratorami Sądowymi, którzy na bieżąco informują sąd, policję lub prokuraturę o wszelkich ujawnionych przypadkach przemocy w rodzinie.

- **Komenda Powiatowa Policji w Elku.** W zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej policjanci tej jednostki współpracują z instytucjami rządowymi i pozarządowymi, a w szczególności z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej funkcjonującym przy Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Elckiej, gdzie otrzymują pomoc kobiety doświadczające przemocy wraz ze swoimi dziećmi. Ośrodek zapewnia ofiarom przemocy nocleg, wyżywienie oraz opiekę lekarską. Policjanci KPP w Elku czynnie uczestniczyli w spotkaniach poświęconych tworzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego, zorganizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku. Działania podejmowane przez Zespół skierowane są do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celem wspólnych działań jest niwelowanie problemów społecznych, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród społeczności lokalnej oraz pomoc rodzinom z terenu gminy Elk, a tym samym wypracowanie modelu współpracy międzyinstytucjonalnej prowadzącej do zwiększenia efektywności w zespołowym podejmowaniu działań.
- policjanci z **Komendy Powiatowej Policji w Giżycku** biorą udział w pracach utworzonego zespołu, pn. „Punkt Interwencji Kryzysowej” przy Ochotniczym Hufcu Pracy w Giżycku, którego celem jest: wspomaganie osób dotkniętych przemocą, poniżaniem psychicznym i moralnym. Aby zapobiegać w/w zjawiskom, policjanci stale współpracują z dyrektorami, pedagogami szkolnymi, kuratorami, pracownikami PCPR. W ramach zminimalizowania tego typu zdarzeń, prowadzone są m.in. rozmowy profilaktyczne z dorosłymi, dziećmi – młodzieżą, którzy sprawiają problemy.
- policjanci dzielnicowi z **Komendy Powiatowej Policji w Iławie** wzięli udział w spotkaniu zorganizowanym przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Iławie którego celem było wytypowanie sprawców przemocy w rodzinie do wzięcia udziału w programie profilaktycznym „**Partner**”. Jest to program Edukacyjno-Korekcyjny dla Sprawców Przemocy Domowej adresowany do pełnoletnich mężczyzn stosujących przemoc wobec partnerek. Do Programu kwalifikowani są skazani prawomocnymi wyrokami za przestępstwo z art. 207 par. 1 kodeksu karnego (lub inne przeciwko rodzinie i opiece, ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy), zarówno korzystający z warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, jak i odbywający karę oraz warunkowo przedterminowo zwolnieni z odbycia reszty kary.
- **Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie.** W dniach 22-23.10.2009r zorganizowano w Kętrzynie międzynarodową konferencję dot. przemocy w rodzinie „ *Bezpieczna Rodzina w Bezpiecznej Europie*” Konferencja odbyła się pod patronatem Marszałka Województwa Warmińsko Mazurskiego a organizatorami: Urząd Marszałkowski, Gmina Kętrzyn, Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie i Starostwo Powiatowe w Kętrzynie.

Zaproszonymi gośćmi zagranicznymi byli: Przedstawiciele KGP Republiki Czeskiej, przedstawiciele policji Duńskiej, pracownicy socjalni z Danii, Łotwy, Litwy i Rosji. Stronę Polską reprezentowali przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego, Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie, Urzędu Wojewódzkiego, Samorządów lokalnych, Sądy , Prokuratury. Ośrodków Pomocy Społecznej. Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego. Celem konferencji było zapoznanie się z istniejącymi różnymi rozwiązaniami proceduralnymi dot. pracy z ofiarą i sprawcą przestępstwa na terenie Polski i porównanie ich z rozwiązaniami przyjętymi na terenie Europy. Organizację tak dużej konferencji z udziałem delegacji zagranicznych udało się zorganizować dzięki szerokim kontaktom zagranicznym istniejącego przy KPP Kętrzyn Międzynarodowego Stowarzyszenia Policjantów „IPA” oraz aktywnej działalności Stowarzyszenia „ERA” Edukacja, Rozwój Aktywność , w którym to stowarzyszeniu zrzeszeni są przeważnie pracownicy GOPS Kętrzyn, Klubu Integracji Społecznej pracownicy Urzędu Gminy Kętrzyn oraz policjanci, którzy na co dzień w swojej pracy zajmują się profilaktyką i zagadnieniami przemocy.

Na terenie działania tej jednostki istnieją dwa punkty pomocowe dla ofiar przemocy w rodzinie: Ośrodek konsultacyjno -psychoedukacyjny „Niebieska Linia” dla osób doświadczających przemocy w rodzinie przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kętrzynie oraz Punkt Konsultacyjno Informacyjny przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie. Ofiary przemocy mogą w punktach otrzymać wsparcie psychologa, pedagoga. Ponadto w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie przygotowane są dwa pokoje dla poszkodowanych przemocą domową z terenu powiatu kętrzyńskiego.

Terapeuci z Ośrodka konsultacyjno -psychoedukacyjnego „Niebieska Linia” przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kętrzynie prowadzili program „Partner” -terapia dla sprawców przemocy domowej. Do objęcia programem typowani są sprawcy przez policjantów, prokuratorów, są też osoby, które do udziału w programie obliguje wyrok sądu.

- **Komenda Powiatowa Policji w Lidzbarku Warmińskim** – na terenie działania tej jednostki podpisano Zarządzenie Wójta Gminy Lidzbark Warm. w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego ds. rozwiązywania sytuacji kryzysowych w rodzinach dysfunkcyjnych. Realizowano porozumienie dotyczące zawarcia koalicji na rzecz osób zagrożonych oraz dotkniętych przemocą domową oraz usystematyzowano, przepływ informacji pomiędzy podmiotami w celu kompleksowej wzajemnej pomocy.
- w **Komendzie Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim** w ramach działalności profilaktycznej w lokalnych mediach nagłaśniane są przypadki znęcania się nad osobami

najbliższymi, opisując szczególnie sprawy, w których zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, orzeczono bezwzględną karę pozbawienia wolności lub też orzeczono dozór.

- policjanci z **Komendy Powiatowej Policji w Pisz** uczestniczyli w spotkaniach z przedstawicielami MGOPS oraz pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie. Podstawowym celem spotkań było poznanie instytucji, pracowników odpowiedzialnych za pomoc osobom krzywdzonym oraz ułożeniu form współpracy w ramach procedury „Niebieska Karta”.
- **Komenda Powiatowa Policji w Szczytnie** - na terenie powiatu funkcjonują zespoły interdyscyplinarne, których rolą jest rozwiązywanie trudnych sytuacji rodzinnych związanych z przemocą w rodzinie oraz innymi przejawami patologii społecznych. W skład zespołów wchodzi policjanci, kuratorzy sądowi, pracownicy opieki społecznej, członkowie komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz pielęgniarce środowiskowe. W razie potrzeby w spotkaniach uczestniczą przedstawiciele innych służb. Zespoły spotykają się raz w miesiącu i omawiają konkretne przypadki rodzin, którym udzielana jest pomoc. Wymieniają się wiedzą na dany temat, uzgadniają zadania do wykonania. W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. Zespół poza wyznaczonym terminem spotyka się na wezwanie lidera grupy. Na spotkania Zespołu zapraszani są także goście, którzy w ramach wykonywanych przez siebie prac mogą być pomocni w rozwiązaniu problemów, którymi się zajmują.
- policjant ds. Nieletnich i Patologii **Komendy Powiatowej Policji w Węgorzewie** przeprowadził spotkania w szkołach z dziećmi młodzieżą, rodzicami i pedagogami. W ramach rządowego programu „Dobry Rodzic – dobry Start”- podczas spotkań z rodzicami i pedagogami, rozdawano plakaty, broszury i ulotki „Nie bądź obojętny wobec przemocy! Dobro dziecka zależy także od Ciebie!” oraz „Stres – poradnik dla rodziców małych dzieci”. dotyczących Przemocy w Rodzinie.

e) **subkultury:**

W związku z tym, że członkowie subkultur dosyć często dopuszczają się naruszeń prawa, rola Policji w przeciwdziałaniu zagrożeniom związanym z tworzeniem się i funkcjonowaniem subkultur młodzieżowych staje się jednym z podstawowych zadań.

Policjanci jednostek terenowych naszego województwa w 2009 roku prowadzili systematyczne rozpoznanie w tym zakresie ujawnili subkultury młodzieżowe uaktywniające się podczas trwania imprez sportowych – tzw. szalikowcy. Na terenie działania Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie działa 5 głównych grup sztam skupionych przy klubach piłkarskich „OKS 1945 Olsztyn” (kibice z: Olsztyna, Ostróda, Morąg, Szczytno, Mrągowo,

Nidzica, Dobre Miasto); „Olimpia Elbląg” (kibice z Elbląga); „Jeziorak Iława” (kibice z Iławy i Susza); „Granica Kętrzyn”(kibice z Kętrzyna); Mazur Ełk (kibice z Ełku). Grupy szalikowców liczą od kilku do kilkudziesięciu osób. W celu wyeliminowania ewentualnych zagrożeń związanych ze zbiorowym zakłóceniem porządku publicznego (w trakcie, przed lub po zakończeniu imprez sportowych) policjanci systematycznie utrzymywali kontakt z kierownictwem i zarządem klubów piłkarskich, przeglądali strony internetowe klubów piłkarskich, dzięki czemu możliwe było podejmowanie działań zapobiegawczych skierowanych na eliminowanie agresywnych zachowań w zarodku i uspokajanie szczególnie aktywnych prowodyrów awantur i burd na stadionach.

W 2009 r. zainicjowano w KMP Elbląg program „Bezpieczny stadion”, którego głównym założeniem jest przekazanie młodzieży informacji o kulturalnym i zgodnym z prawem kibicowaniu. Program będzie realizowany do 2012 r.

Innych przedstawicieli subkultur na terenie naszego województwa nie ujawniono.

f) sekty i nowe ruchy religijne:

Z rozpoznania wynika, iż w województwie warmińsko-mazurskim nie zaobserwowano działalności sekt, ani innych ruchów religijnych. Nie odnotowano żadnych zgłoszeń, ani interwencji dotyczących tego zagadnienia. Niemniej zagrożenia ze strony sekt były omawiane przez policjantów na przedwakacyjnych spotkaniach edukacyjnych ze starszą młodzieżą szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

g) inne formy patologii:

- **Bezdomność:**

(Według danych uzyskanych z Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie - stan na dzień 31.12.2009 r.)

1. Analizując zjawisko bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2006-2009, można zauważyć, iż od stycznia 2006 do września 2009 r. szacunkowa liczba osób bezdomnych podlegała niewielkim wahaniom. Na przestrzeni tego okresu trzy razy ilość osób bezdomnych przekroczyła granicę 1200 osób: w styczniu 2007 roku (1221 osób), w grudniu 2008 roku (1262) oraz we wrześniu 2009 roku(1238).

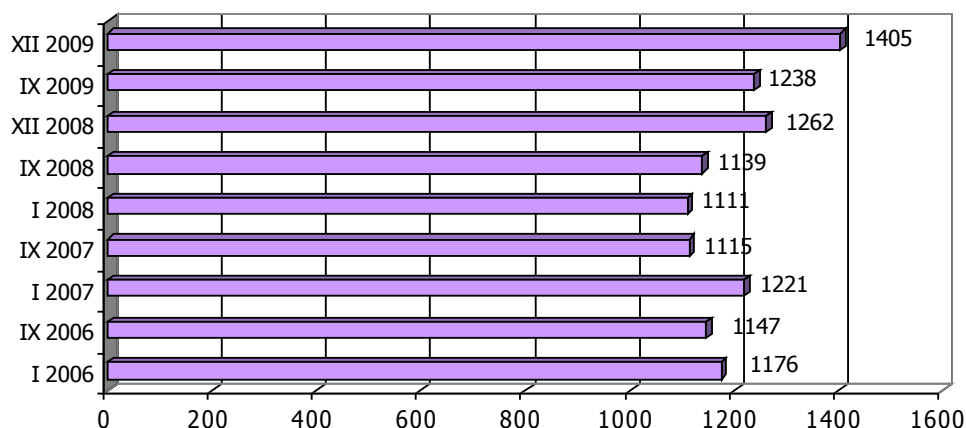
Ostatnia diagnoza tego zjawiska (na dzień 31 grudnia 2009 roku) w naszym regionie wykazała zdecydowany wzrost liczby osób bezdomnych – do 1405, tj, o 13,4 % na przestrzeni trzech ostatnich miesięcy roku 2009.

Przyczyny tego zjawiska należy prawdopodobnie upatrywać w trudnych warunkach atmosferycznych, które w grudniu 2009 r. zmusiły większą niż zazwyczaj liczbę osób bezdomnych do zgłoszenia się o pomoc do ośrodków pomocy społecznej, schronisk, noclegowni, jadłodajni i innych ośrodków wsparcia. Ośrodki pomocy społecznej miały wówczas możliwość zarejestrowania osób, które dotychczas nie pojawiały się w statystykach pomocy społecznej jako osoby bezdomne, gdyż samodzielnie dbały o swoje utrzymanie nie korzystając z żadnych form wsparcia skierowanych do tej grupy podopiecznych.

Liczbę osób bezdomnych w przekroju lat 2006-2009 pokazuje poniższy rysunek.

Rysunek 1 Liczba osób bezdomnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2006-2009

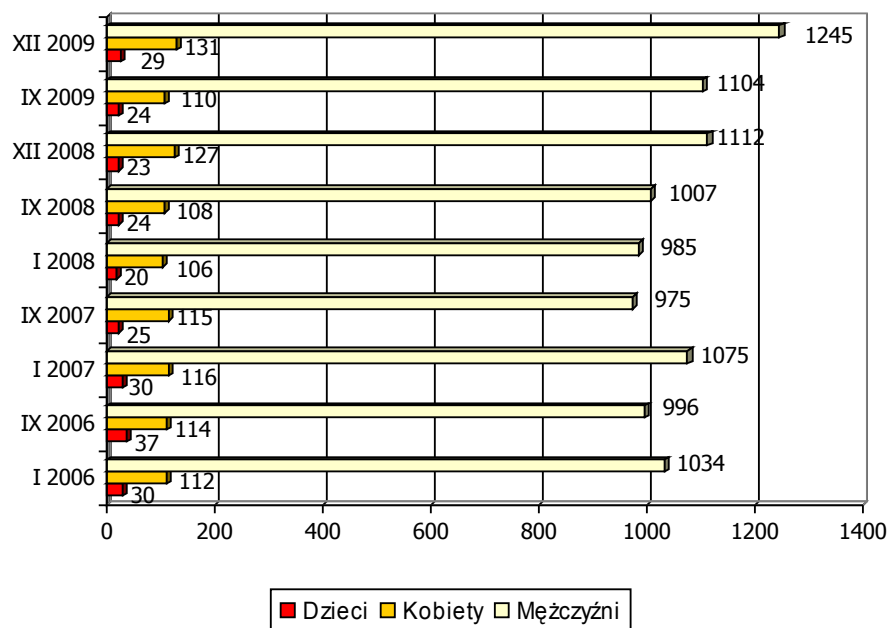

2. Biorąc pod uwagę ilość osób bezdomnych ze względu na płeć można zauważyć, że na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zdecydowaną większość stanowią mężczyźni. Najmniej osób bezdomnych płci męskiej wykazała diagnoza z września 2007 roku – 975 osób, a także ze stycznia 2008 (985 osób), września 2006 roku (996) i grudnia 2008 roku.

Rozpatrując ilość osób bezdomnych płci żeńskiej na terenie naszego województwa, można zauważyć małe wahania. Najwięcej bezdomnych kobiet jest w diagnozie z grudnia 2009 roku – 131, a najmniej w styczniu 2008 roku – 106.

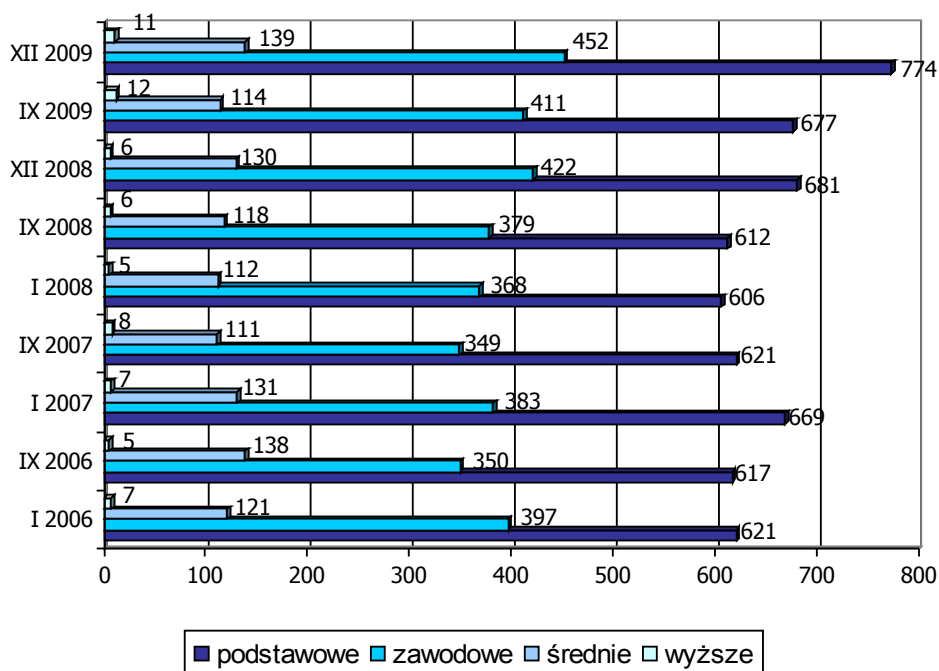
Niepokojącym faktem jest występowanie w naszym regionie bezdomnych dzieci. Najmniej optymistyczna w tym względzie była diagnoza z września 2006 roku, która wykazała aż 37 dzieci dotkniętych problemem bezdomności. Dwadzieścioro bezdomnych dzieci wykazały ośrodki pomocy społecznej w styczniu 2008 roku i liczba ta była najniższa w latach 2006-2009. W grudniu 2009 zanotowano kolejny wzrost liczby dzieci doświadczających bezdomności – do liczby 29 (szczegółowe informacje obrazuje Rysunek 2).

Rysunek 2 Liczba osób bezdomnych wg płci w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2006-2009

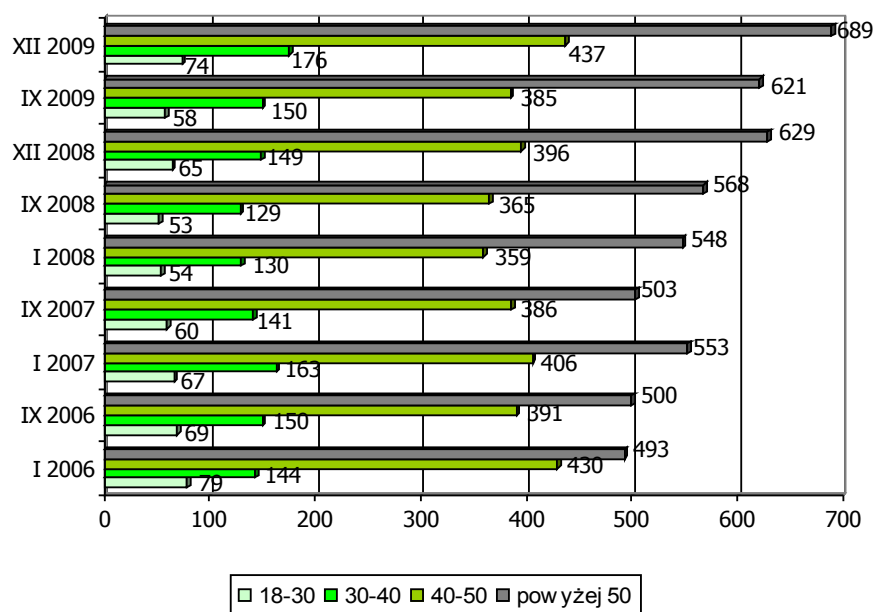
3. Diagnozy zjawiska bezdomności w latach 2006-2009 pokazują następującą zależność: im niższy poziom wykształcenia, tym większa liczba osób bezdomnych. Zdecydowana liczba osób bezdomnych legitymuje się wykształceniem podstawowym, a znikoma wykształceniem wyższym (w każdej diagnozie liczba ta wahała się w granicach 5-8 osób, wyjątkiem jest wrzesień 2009 r., gdzie liczba bezdomnych z wykształceniem wyższym wynosi 12 osób) (Rysunek 3).

Rysunek 3 Poziom wykształcenia osób bezdomnych z województwa warmińsko-mazurskiego 2006-2009

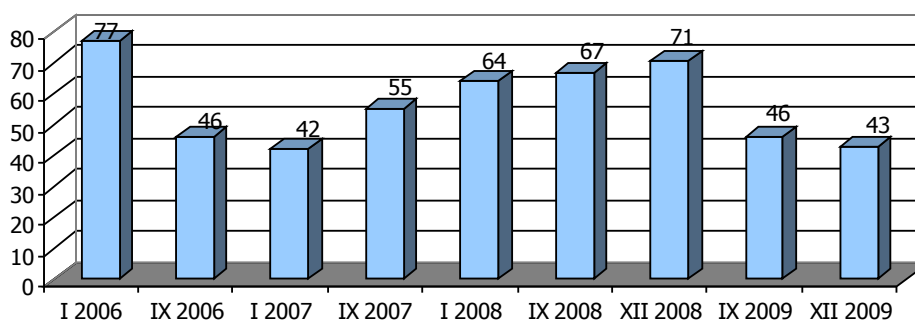
4. Analizy zjawiska bezdomności z ostatnich czterech lat wykazują, że wraz z wiekiem rośnie liczba osób bezdomnych. Ich największa ilość występuje w grupie wiekowej powyżej 50 lat. Ostatnie badanie, obrazujące skalę bezdomności w naszym regionie (stan na dzień 31 grudnia 2009 roku), wykazało 689 osób bezdomnych powyżej 50 roku życia. Najmniej osób dotkniętych tym problemem stanowią osoby w wieku 18-30 lat. Najniższa ich liczba wyniosła 53 we wrześniu 2008 roku oraz 54 w styczniu tego samego roku (Rysunek 4).

Rysunek 4 Liczba bezdomnych w województwie warmińsko-mazurskim wg kryterium wieku w latach 2006-2009

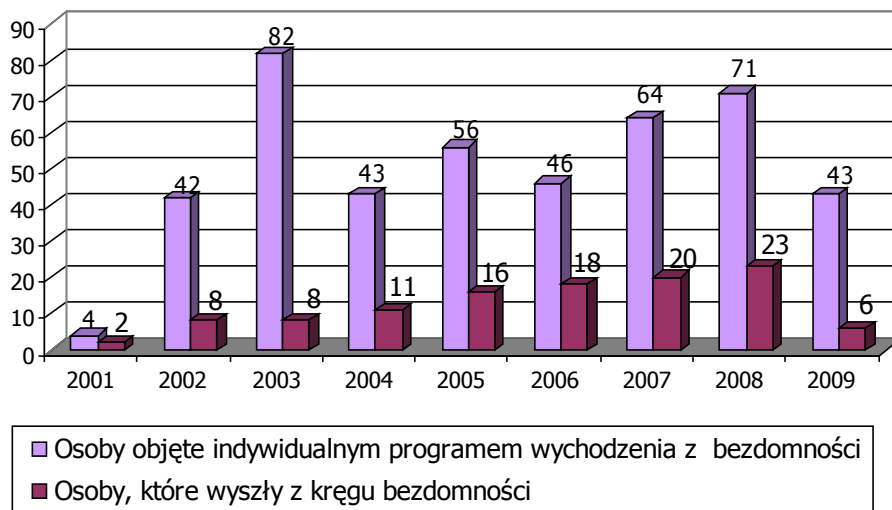
5. Z informacji nadesłanych przez gminy województwa warmińsko-mazurskiego wynika, iż największa liczba indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności w latach 2006-2009 wyniosła 77 w styczniu 2006 roku. Analiza ze stycznia 2007 roku wykazała najmniejszą ich ilość w ciągu ostatnich czterech lat – 42. Od tego momentu można było zaobserwować stały wzrost w ich liczbie, a następnie spadek w roku 2009 do 46 we wrześniu i 43 w grudniu (Rysunek 5).

Rysunek 5 Liczba indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności w latach 2006-2009

Analizując Rysunek 6 można zauważyć, że od 2001 znacząco wzrosła liczba osób, którym udało się wyjść z kręgu bezdomności. W 2008 roku aż 23 osoby pomyślnie zakończyły program, tymczasem w 2001 roku było ich tylko 2.

Rysunek 6 Liczba osób objętych indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności i jego efekty

Podsumowując problem bezdomności na terenie województwa warmińsko-mazurskiego na przestrzeni ostatnich czterech lat można stwierdzić, że w latach 2006-2009 stopień tego zjawiska znacząco wzrósł, a jego nasilenie obserwować można było w grudniu 2009 r. Wśród osób bezdomnych zdecydowana większość to mężczyźni, kobiety stanowią niewielki procent. W naszym regionie wśród osób bezdomnych występują także dzieci.

W województwie warmińsko-mazurskim można zauważyć pewną prawidłowość: w każdej przeprowadzonej diagnozie najliczniejszą grupę wśród bezdomnych stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym. Osoby powyżej 50 lat to najbardziej liczna kategoria wiekowa wśród bezdomnych.

Informacje przekazywane systematycznie w ciągu ostatnich lat przez gminy województwa do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie, pokazują spadek liczby indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności. Niepokojącym faktem, jest również coraz mniejsza liczba bezdomnych pozytywnie kończących programy wychodzenia z bezdomności.

Pomoc osobom bezdomnym realizowana jest głównie ze środków własnych gmin, zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej, która przypisała to zadanie gminom do realizacji. Pomoc organizowana jest w różnych formach wsparcia: udzielanie schronienia, zabezpieczanie pomocy medycznej, wsparcie w postaci udostępniania żywności, ubrania itp. Istnieje co prawda rozbieżność pomiędzy liczbą osób bezdomnych na terenie województwa

warmińsko-mazurskiego a liczbą miejsc w placówkach oferujących schronienie, jednakże można przyjąć, że potrzeby w tym zakresie są zabezpieczone ponieważ w wielu placówkach istnieją możliwości zwiększenia liczby miejsc noclegowych w okresie zimowym.

Osoby bezdomne niejednokrotnie nie chcą korzystać z pomocy i opieki schronisk i noclegowni, ponieważ nie chcą zaakceptować regulaminu organizacyjnego tych placówek, a zwłaszcza punktu dotyczącego zakazu picia alkoholu. Wielu bezdomnych z tzw. „własnego wyboru” zamieszkuje między innymi w pustostanach lub w altankach na terenie ogródków działkowych i nie można, pomimo perswazji, nakłonić ich do skorzystania z oferowanej pomocy.

Bazując na doświadczeniach lat ubiegłych w celu niwelowania zagrożeń utraty życia i zdrowia osób szczególnie narażonych na działanie fali silnych mrozów, terenie **działania Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie** podjęto szereg działań zmierzających do udzielenia pomocy osobom szczególnie zagrożonym m.in. bezdomnym, starszym, niepełnosprawnym i samotnym .

Jeszcze przed rozpoczęciem okresu zimowego podjęto uprzedzające działania w kierunku ustalenia osób bezdomnych, samotnych i bezradnych, które narażone mogą być na utratę życia i zdrowia w wyniku wychłodzenia organizmu. W zakresie tym, w oparciu o posiadane przez dzielnicowych rozpoznanie osobowe, sporządzono wykazy osób zamieszkujących samotnie (zwłaszcza osób starszych), które z uwagi na zajmowanie lokali mieszkalnych ogrzewanych samodzielnie (ogrzewanie piecowe, elektryczne itp.) narażone są na skutki niskich temperatur. Ustalenia z tego rozpoznania przekazano do instytucji pomocowych (MOPS, GOPS, PCPR itp.) w celu podjęcia działań zgodnie z ich kompetencjami. W ramach rozpoznania terenowego ustalono tzw. koczowiska osób bezdomnych. Funkcjonariuszom przekazano również informację dotyczącą funkcjonującej bezpłatnej, całodobowej infolinii dla osób bezdomnych o numerze 0 800 165 320 jak również o lokalnych instytucjach niosących pomoc w przedmiotowym zakresie.

Z chwilą nastania zimy policjanci zostali zobowiązani do kontroli miejsc gromadzenia się osób bezdomnych. Konieczna była wzmożona aktywność służb publicznych oraz wprowadzenie lokalnych patroli monitorujących miejsca w których mogą przebywać osoby bezdomne.

• **Bezrobocie**

Z danych uzyskanych z Urzędu Statystycznego w Olsztynie, według stanu na dzień 30 listopada 2009 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego wynosiła 104,2 tys. osób i zwiększyła się w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 22,2 tyś osób (w roku 2008 – 82 tyś. osób):

- ludność (stan w dniu 30.06.2009 r.) – 1427,7 tyś. osób
- bezrobotni zarejestrowani – 104,2 tyś osób
- stopa bezrobocia – 19,4 %
- liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy – 207

Wysoki poziom bezrobocia w znacznym stopniu wpływa na liczbę sprawców, którzy dopuszczają się czynów o charakterze przestępczym.

LICZBA PODEJRZANYCH BEZROBOTNYCH ORAZ NIEPRACUJĄCYCH I NIEPOSZUKUJĄCYCH PRACY W WYBRANYCH KATEGORIACH PRZESTĘPSTW W 2009 ROKU					
Kategorie przestępstw	Podejrzani				
	OGÓLEM	BEZROBOTNI	%	NIEPRACUJĄCY I NIEPOSZUKUJĄCY PRACY	%
zabójstwo	39	15	38,5	8	20,5
uszczerbek na zdrowiu	501	135	26,9	19	3,8
udział w bójkę lub pobiciu	1153	358	31,0	61	5,3
zgwalcenie	43	20	46,5	6	13,9
kradzież cudzej rzeczy	1942	883	45,4	198	10,2
rozbój, wymuszenie rozbójnicze	552	225	40,7	94	17,0
przestępstwa przeciwko funkcjonariuszom publicznym	705	280	39,7	59	8,3

• Żebractwo

Analizując informacje przesłane przez KMP / KPP województwa warmińsko-mazurskiego należy stwierdzić, że skala tej patologii nie jest w chwili obecnej niepokojąca i ma charakter incydentalny. Z danych dotyczących liczby wykroczeń ujawnionych przez policjantów (Formularz III/5) wynika, że w 2009 roku funkcjonariusze ujawnili 34 przypadki naruszenia przepisu art. 58§ 1 kw oraz 7 przypadków z art. 58§ 2 kw. W roku ubiegłym policjanci ujawnili 5 osób nieletnich trudniących się żebractwem. Głównym miejscem procederu żebractwa są dworce PKP i PKS, stacje paliw, tereny przyległe do supermarketów, kościoły oraz centrum miast. Zjawisko to w naszym województwie nie stanowi istotnego zagrożenia dla bezpieczeństwa i porządku publicznego. Wobec nieletnich do Sądu Rodzinnego i Nieletnich wystosowano wnioski opiekuńcze.

2. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z RZĄDOWYCH PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH.

a) Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży

Podobnie jak w latach uprzednich, tak i w tym roku policjanci naszego garnizonu prowadzili spotkania edukacyjne z dziećmi i młodzieżą (7518 spotkań), podczas których omawiano tematy dotyczące: odpowiedzialności karnej za popełniane czyny karalne oraz wynikającej z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*, przedstawiano zagrożenia związane ze spożywaniem alkoholu i paleniem papierosów oraz uwrażliwiano na problem przemocy w rodzinie ze szczególnym zwróceniem uwagi na krzywdzenie dzieci. W trakcie spotkań edukacyjnych z najmłodszymi uczyli zasad właściwego i bezpiecznego zachowania w szkole, w domu, na ulicy oraz w czasie wolnym spędzanym poza domem. Natomiast podczas spotkań z nauczycielami (2303 spotkań) omawiano i przypominano *Procedury postępowania nauczycieli...* oraz ustalano formy współpracy w zakresie demoralizacji i przestępczości oraz zachowań agresywnych wśród uczniów. Treści profilaktyczne przekazywane były podczas spotkań w szkołach jak i organizowanych działań związanych z wakacjami, feriami i zakończeniem roku szkolnego pn. „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie” i „Bezpieczna droga do szkoły” i „Pierwszy dzień wiosny”.

W roku 2009 policjanci Komendy Wojewódzkiej Policji uczestniczyli lub realizowali przedsięwzięcia profilaktyczne, z ich inicjatywy we wszystkich powiatach naszego województwa podjęto działania:

- Wzmoczone działania prewencyjno – operacyjne **„Chrońmy dzieci przed alkoholem”**. Celem działań jest zapobieganie demoralizacji i przestępczości nieletnich poprzez ograniczenie dostępu do alkoholu osobom do lat 18. Założono, iż przynajmniej raz w miesiącu, na terenie każdego powiatu funkcjonariusze pełniąc służbę w ubraniu cywilnym, obserwują placówki handlowe celem ujęcia na gorącym uczynku sprawców przestępstwa sprzedaży/ podawania alkoholu osobom małoletnim.
- Program profilaktyczny – **„Dobra zabawa w dobrym towarzystwie”** . Patronat nad przedsięwzięciem sprawuje Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie. Uczestnikami programu są dzieci olsztyńskich szkół podstawowych, które w czasie rajdów pieszych nie tylko się dobrze bawią, ale również uczą. Każdorazowo przed wyruszeniem w trasę z dziećmi Olsztyńskiego Zamku, przedstawiciel Policji lub Straży Miejskiej omawia zagrożenia adekwatne do pory roku z jakimi dzieci mogą się spotkać.

- Program profilaktyczny **„Profilaktyka a Teatr – Grupa Olsztyńska”** – Współorganizatorzy: Komenda Główna Policji, Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie, Warmińsko – Mazurski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko - Mazurskiego oraz Kuratorium Oświaty w Olsztynie. Honorowy Patronat sprawuje Pan Marian Podziewski Wojewoda Warmińsko – Mazurski. Patronat medialny – TVP Olsztyn, Radio „Planeta” i Gazeta olsztyńska. Celem działań jest zmniejszanie zjawiska narkomanii wśród uczniów szkół ponadpodstawowych, inspirowanie rodziców młodzieży szkolnej do pogłębiania wiedzy z zakresu profilaktyki narkotykowej oraz komunikowanie i inicjowanie przez Policję wspólnych działań skierowanych przeciwko zjawiskom patologii społecznej. Program adresowany jest do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Składa się z trzech części: ankiety badawczej, dyskusji z młodzieżą, spektakl edukacyjno-profilaktyczny "Blackout", którego aktorami jest wybrana w drodze castingu grupa młodzieży gimnazjalnej. W listopadzie odbyła się premiera Programu, w której uczestniczyła młodzież gimnazjalna z 4 szkół (około 100 osób), dyrektorzy olsztyńskich gimnazjów oraz Starostowie Powiatowi naszego Województwa. W roku 2010 Program realizowany będzie na terenie 12 powiatów.
- Podczas spotkań z dziećmi i młodzieżą policjanci na terenie całego województwa popularyzowali ideę funkcjonowania ogólnopolskiego **Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży nr 116 111** oraz strony internetowej www.116111.pl. Podczas rozmów bezpłatnych i anonimowych młodzi ludzie mogą otrzymać odpowiedź na nurtujące ich pytania oraz uzyskać pomoc konsultantów (psychologów i pedagogów) w trudnych sytuacjach kryzysowych. Na stronie internetowej mogą nie tylko porozmawiać z konsultantem online ale również z rówieśnikami na forum.
- Promowano idee centralnych przedsięwzięć profilaktycznych oraz dystrybuowano materiały edukacyjne „Mamo ,Tato już wiem jak być bezpiecznym, „ Przeciwdziałanie poprzez sport agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży”, „Dobry rodzic – Dobry Start”, „Dziecko zaginione” („m.in. scenariusza lekcji wychowawczej „Ucieczka nie jest rozwiązaniem”), „Pozory mylą, dowód nie”, „Program Odpowiedzialnej Sprzedaży . STOP 18”, „Kocham. Reaguję”, „Kocham. Nie biję”, „Dopalacze mogą Cię wypalić – Poznaj fakty”.
- Włączono się w organizację **„III Światowych dni Bajki”** podczas których zorganizowano Punkt Profilaktyczny na którym dzieci poprzez zabawę zorganizowaną przez policjantów utrwalali swoją wiedzę nt. bezpiecznych zabaw i zachowań.

- Uczestnictwo w charakterze prelegenta w Konferencji szkoleniowej „**Nowy Start – pomoc dzieciom i młodzieży w środowisku lokalnym**” dla osób pracujących w świetlicach socjoterapeutycznych bądź na co dzień z nimi współpracującymi.
- Zorganizowano konkurs plastyczny „**Dbam o swoje bezpieczeństwo**”, pod patronatem Prezydenta Miasta Olsztyn, Warmińsko – Mazurskiego Kuratora Oświaty i Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie. Uczestniczyli w nim uczniowie klas I-III olsztyńskich szkół podstawowych. Głównym zadaniem konkursu było zachęcenie dzieci do refleksji nad obowiązującymi zasadami, otoczeniem i zachowaniem zarówno swoim jak i rówieśników.
- Uczestniczono w Debatach:
  - „**Innowacyjne Rozwiązania w Trosce o Młode Pokolenia**” organizowanej przez Fundację Orange. W spotkaniu uczestniczyli Pełnomocnik Wojewody ds. Dzieci i przedstawiciele: Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego, Kuratorium Oświaty w Olsztynie, Departamentu Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego, Komendanta Wojewódzkiego Policji. Celem spotkania było ustalenie rzeczywistych przeszkód, które utrudniają eliminację wykluczenia społecznego, a tym samym wyrównanie szans dzieci i młodzieży.
  - „**Stop Agresji**” – debata odbyła się z inicjatywy Gazety Olsztyńskiej. Uczestniczyli w niej: Warmińsko –Mazurski Kurator Oświaty, Dyrektor Wydziału edukacji Urzędu Miasta w Olsztynie, socjoterapeutka z Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Doskonalenia Zawodowego, Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących, Pedagog z Gimnazjum, Dyrektor z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, psycholog z Komendy Wojewódzkiej Policji i policjant z Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego KWP. Podczas spotkania dyskutowano co robić, aby w szkołach było mniej agresji.
- Uczestniczono w charakterze prelegentów w Konferencji organizowanej przez Starostów Powiatowych: w Ostródzie, Nowym Mieście Lubawskim, Iławy, Działdowa i Nidzicy w ramach „**Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań**„. Tegoroczna Konferencja odbyła się w Kajkowie pod Ostródą na której przedstawiono „Skalę przestępczości nieletnich. Rola zespołów interdyscyplinarnych w zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości, patologiom społecznym i demoralizacji nieletnich” oraz „Przestępczość narkotykową w szkołach. Zadania instytucji państwowych o oświatowych w zapobieganiu zagrożeniom”.

- Uczestniczono w Konferencjach:
  - **„Jak skutecznie pomagać”** - organizator Miejski Zespół Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Olsztynie. Składała się ona z dwóch części wykładowej i warsztatowej. Uczestnikami byli głównie pedagodzy szkolni, nauczyciele oraz psychologowie z Olsztyna.
  - **„Współpraca na rzecz dzieci doświadczających trudności i ich rodzin – tworzenie warunków organizacyjno – prawnych do działań wielodyscyplinarnych w środowiskach lokalnych”** – organizator Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z Centrum Metodycznym Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej. W czasie sesji warsztatowych uczestnicy projektowali rozwiązania organizacyjne współpracy interdyscyplinarnej oraz zmian prawnych w celu usprawnienia systemu kooperacji wieloresortowej.
  - **„Sytuacja dziecka w rodzinie migrującej zarobkowo – prawne, ekonomiczne i psychologiczne – pedagogiczne skutki migracji”** – Organizatorzy: MEN i Kuratorium Oświaty w Olsztynie. Uczestnicy: policjanci, sędziowie, pracownicy powiatowych centrów pomocy rodzinie, MOPS/GOPS, powiatowych urzędów pracy, kuratorzy rodzinni.

Na terenie powiatów policjanci oprócz wyżej wymienionych przede wszystkim realizowali szereg własnych działań profilaktycznych:

Komenda Miejska Policji w Elblągu

- projekt prewencyjny pn. **„Bezpieczny Stadion”**, zainicjowano w 2009 roku. W celu zapewnienia właściwej realizacji zadań podmioty współuczestniczące w Projekcie podpisały porozumienie (Urząd Miasta w Elblągu, Starostwo Powiatowe w Elblągu, Warmińsko – Mazurski Związek Piłki Nożnej oraz 4 kluby piłkarskie). Celem projektu jest wzrost bezpieczeństwa uczestników masowych imprez o charakterze sportowym oraz ograniczenie zakłóceń porządku publicznego na stadionach piłkarskich. Adresatami projektu są uczniowie szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych. W ramach projektu promowany jest kulturalny doping, przedstawia aktualnie obowiązujące przepisy prawne związane z bezpieczeństwem imprez sportowych. W ramach projektu zaplanowano konkursy, turnieje piłkarskie, na które zapraszani będą znani ludzie ze świata sportu.

Ponadto realizowano:

- Turniej piłkarski o **„Puchar Komendanta Miejskiego Policji w Elblągu”**.

- Konferencje;
  - pn. „*Ukierunkowanie i podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przestępczości nieletnich na terenie placówek oświatowych oraz przeciwdziałanie przejawom przemocy wśród dzieci i młodzieży*”
  - IV Powiatowa Konferencja pn. „**Agresja w szkole – jak jej przeciwdziałać?**”.
- Spotkania edukacyjne z dziećmi i młodzieżą na tematy:
  - „Bez narkotyków w szkole bezpieczniej” ;
  - „Czuję się bezpiecznie w szkole, w domu, w miejscu zamieszkania”;
  - „Odpowiedzialność nieletnich za popełnione czyny karalne oraz zachowania świadczące o demoralizacji”;
  - Prezentacja filmu „Życie jest jedno to nie gra;
  - „Czy pies musi gryźć?”;
  - „Zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym”
  - „Bezpieczne zabawy”
  - „Bezpieczeństwo w kontaktach z osobami obcymi”
  - „Zachowanie bezpieczeństwa w trakcie wykonywania prac polowych oraz prac w gospodarstwie rolnym”

Komenda Miejska Policji w Olsztynie:

- Działania prewencyjne „**Poszukiwany Wagarowicz**”. Czynności wykonywano na realizowano na terenie olsztyńskiego centrum handlowego CH „Alfa”, starówce i dworcu PKP/PKS, czyli miejscach szczególnie ulubionych przez uczniów uchylających się od nauki.

Komenda Powiatowa Policji w Bartoszycach:

- „**Błękitny Profil**” I Przegląd Spektakli Profilaktycznych - Głównym celem przedsięwzięcia było obniżenie poziomu uzależnień i przemocy w środowiskach szkolnych oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Dzięki inicjatywie bartoszyckiej Policji uczniowie i nauczyciele zaangażowali się w działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w szkołach i ograniczenie uzależnień przygotowując i wystawiając spektakle o tematyce profilaktyczno edukacyjnej mówiące o szkodliwości zażywania narkotyków, nadużywania alkoholu, stosowania przemocy oraz o zagrożeniach wynikających z nie przestrzegania przepisów drogowych. Poprzez spektakle uczniowie przekazali zdobytą przez siebie wiedzę rówieśnikom, którzy w dużej

mierze dołączyli się do grupy osób sprzeciwiających się wszelkim uzależnieniom, przemocy oraz innym zachowaniom patologicznym.

- Ponadto realizowano:
  - „Kronika policyjna” na antenie „Radia Bartoszyce”
  - uczestnictwo w IV Przystanku „PAT” organizowanym przez Komendę Główna Policji
  - „Dyskoteka”

Komenda Powiatowa Policji w Braniewie:

- realizowano:
  - „Nieletni”
  - „Projekt edukacyjny „Bezpiecznie z sierżantem Bobrem”
  - „Czy psy muszą gryźć”
  - „Mediacje rówieśnicze”

Komenda Powiatowa Policji w Działdowie:

- **„Bezpieczny Uczeń”** – głównym celem działań było przeciwdziałanie popełnianiu przestępstw i wykroczeń przez nieletnich
- Ponadto zrealizowano:
  - Narkomanii mówimy Stop”

Komenda Powiatowa Policji w Elku:

- Policjanci czynnie włączyli się w organizację **„Święta Błękitnej Wstążeczki – Nie zgadzam się na przemoc”** Dzieci ze Szkoły w Chełchach przez dwa tygodnie nosiły błękitne wstążeczki wyrażając w ten sposób sprzeciw wobec agresji i przemocy. W ramach akcji specjalista ds. nieletnich uczestniczyła w uroczystych apelach poświęconych przeciwdziałaniu przemocy.
- **„Pedagog uliczny – daj mi szansę, ja też potrafię”** – do programu zaangażowano policjanta, który osiągnął wysokie wyniki międzynarodowe w sztukach walki Viet Vo Dao. Funkcjonariusz prowadzi zajęcia sportowe raz w tygodniu dla dzieci i młodzieży, które spotkały się z szerokim zainteresowaniem młodych osób.
- Ponadto zrealizowano działania pn.
  - „Bezpieczny Uczeń”
  - uczestniczono w Dniu „Szkoła bez przemocy”
  - Konkurs plastyczny „Bezpieczne zabawy przedszkolaków”
  - „Bezpieczny przedszkolak”
  - „Porządek”
  - „Bezpieczne Miasta”

Komenda Powiatowa Policji w Giżycku:

- **„Działania prewencyjne „Blokersi”** - jednym z zadań działań prewencyjno – operacyjnych było legitymowanie nieletnich w porze nocnej oraz kontrola miejsc grupowania się młodzieży, w celu ujawnienia osób nieletnich zagrożonych demoralizacją, będących pod działaniem alkoholu lub środka odurzającego.
- Ponadto zrealizowano:
  - „Odpowiedzialność nieletnich w świetle prawa”
  - prelekcja nt. nieletni, demoralizacja, czyn karalny, alkoholizm i narkomania oraz projekcja filmu „Życie jest jedno, to nie gra”.
  - „Bezpieczne Osiedla”

Komenda Powiatowa Policji w Gołdapi

- **„Przestępstwa z nienawiści”** – w trakcie spotkań z uczniami policjanci omawiają zjawisko przemocy tj. agresji rówieśniczej oraz metody postępowania w sytuacjach, gdy dochodzi do aktów przemocy.
- Ponadto zrealizowano:
  - „Moja odpowiedzialność”

Komenda Powiatowa Policji w Iławie:

- Powołano interdyscyplinarny zespół składający się z przedstawicieli: Komendy Powiatowej Policji w Iławie, Sądu Rejonowego, Ośrodka Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół i przedszkoli. Którego celem jest przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym dzieci i młodzieży.
- Ponadto realizowano:
  - Policyjna „Wywiadówka”

Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie:

- **„Niebieska Galeria”** – przy współpracy z gronem pedagogicznym Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, Szkoły Podstawowej nr.4, przedszkoli w Kętrzynie ogłoszono konkursy prac plastycznych pod hasłem : „Stop przemocy w szkole”, „ Bezpieczna droga do szkoły”, „ Praca policji w oczach dzieci”. Prace uczniów zajmują widoczne miejsce w kętrzyńskiej komendzie Policji i mogą je podziwiać wszyscy odwiedzający jednostkę.
- Ponadto zrealizowano:
  - „Wagarowicz”
  - Zero tolerancji dla przemocy w szkole”
  - „Projekt edukacyjny „Bezpiecznie z sierżantem Bobrem”
  - Konkurs plastyczny „Dbam o swoje bezpieczeństwo”

- „Turniej wiedzy o prawach Dziecka”
- Festyn „Bezpieczeństwo i Zabawa to Pokoleniowa sprawa”
- Policyjne Stanowisko Edukacyjne zorganizowane w ramach festynu z okazji „Dnia Dziecka”,
- „Przestępstwa z Nienawiści”

Komenda Powiatowa Policji w Lidzbarku Warmińskim:

- Zespół interdyscyplinarny w skład którego wchodzi przedstawiciele: szkół (pedagodzy), kuratorzy sądowi i instytucji pomocowych.
- Ponadto realizowano:
  - Stop kradzieżom”
  - Odpowiedzialność nieletnich”

Komenda Powiatowa Policji w Mragowie:

- Realizowano:
  - „Koalicja na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży”
  - Dyskoteka”
  - „Środki odurzające i przestępczość nieletnich”
  - Nielat

Komenda Powiatowa Policji w Nidzicy

- W 2009 roku realizowane było Porozumienie Starosty Nidzickiego, Burmistrza Miasta Nidzicy i Komendanta Powiatowego Policji w Nidzicy, w ramach którego odbyło się 8 spotkań Zespołu Roboczego. W skład Zespołu wchodzi pedagogzy szkolni, przedstawiciele, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Kuratorzy Sądowi, przedstawiciele MOPS oraz policjanci zajmujący się problematyka nieletnich. W trakcie spotkań z pedagogami szkolnymi, przedstawicielami organów prowadzących szkoły były przypomniane i szczegółowo omawiane procedury postępowania z nieletnimi sprawcami czynów karalnych bądź przejawiającymi oznaki demoralizacji.
- Ponadto realizowano działania:
  - „Małolat”
  - „Małoletni bez alkoholu i narkotyków”
  - „Wakacje bez narkotyków i alkoholu”
  - „Stop alkoholowi i narkotykom dla małoletnich”
  - „Nieletni pod nadzorem”

Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim:

- Włączono się w organizację „Dnia bez przemocy”

Komenda Powiatowa Policji w Ostródzie:

- Projekt edukacyjny „**Bezpiecznie z Sierżantem Bobrem**”. W projekcie uczestniczą dwie szkoły podstawowe .Projekt zakłada comiesięczne lekcje/spotkania z dziećmi na których policjant bądź nauczyciel przekazuje słuchaczom treści prewencyjne. Nieodzownym elementem zajęć jest książeczka „Elementarz z Sierżantem Bobrem”, dzięki której poprzez zabawę dzieci utrwalały nabyta wiedzę.
- Ponadto realizowano:
  - Projekt prewencyjny „Redukcja strachu przed staniem się ofiarą przemocy rówieśniczej i wykorzystywania seksualnego na terenie szkół i placówek oświatowych
  - uczestniczono „Dniu bez przemocy” organizowanym w Gimnazjum

Komenda Powiatowa Policji w Piszcu:

- „**Stop Wulgaryzmom i Agresji**” - Tygodniowa akcja przeprowadzona na terenie Orzysza pod patronatem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; głównym organizatorem jest gimnazjum w Orzyszu, współorganizatorami są: samorzady szkolne wszystkich szkół na terenie gminy, Dom Kultury, parafie rzymskokatolickie, Policja oraz właściciele sklepów, barów i dyskotek; w okresie poprzedzającym akcję, uczniowie rozkleili plakaty na mieście tak, aby mieszkańcy wiedzieli o całym przedsięwzięciu; ponadto uczniowie rozdawali ulotki informacyjne; w ramach tego tygodnia przeprowadzono wiele inscenizacji dotyczących poruszanej problematyki oraz odbywały się zajęcia tematyczne przeprowadzone przez pedagogów i psychologów, w poszczególnych szkołach odnośnie zjawiska agresji (w tym także słownej); akcja ta zakończyła się przemarszem uczniów wszystkich szkół ulicami miasta;
- Ponadto realizowano działania prewencyjne:
  - „Walentynki 2009”
  - „Wagary”
  - „Stop Wandalom”
  - „Bezpieczne Osiedle”
  - „Tydzień Dla Serca”
  - „Stop Wulgaryzmom i Agresji”
  - „Petarda”
  - „Przerwa bez papierosa”

Komenda Powiatowa Policji w Szczytnie:

- Podczas rad szkoleniowych grona nauczycielskiego policjanci przekazują obowiązujące procedury związane z reakcją nauczycieli na negatywne zachowania ucznia.

Komenda Powiatowa Policji w Węgorzewie:

- turniej szachowy dla dzieci szkolnych pod patronatem Komendanta Powiatowego Policji w Węgorzewie
- ponadto realizowano:
  - pikniki z grami i zabawami dla dzieci i młodzieży z okazji Dnia Dziecka we współpracy z innymi służbami mundurowymi. -
  - podczas zajęć przedstawiano młodzieży film „Życie jest tylko jedno”.

b. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Policjanci w ramach programu realizują przede wszystkim zadania wynikające z Zarządzenia nr 162 KGP z dnia 18 lutego 2008r. *w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”*. Każdorazowo po otrzymaniu Niebieskiej Karty dzielnicowy obejmuje nadzorem rodzinę, w której została ona sporządzona. Niebieska Karta pozwala na dokładniejsze ewidencjonowanie każdego faktu zgłoszenia interwencji związanej z przemocą oraz jest pierwszym sygnałem do zainteresowania się rodziną przez dzielnicowego. W celu udzielenia ofiarom wszechstronnej pomocy policjanci współpracują z miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, ośrodkami interwencji kryzysowej, centrami pomocy rodzinie, a w przypadku krzywdzenia dzieci również ze szkołami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz sądami rodzinnymi.

Zarządzeniem Nr 243 z dnia 4 listopada 2009 roku Wojewoda Warmińsko – Mazurski Marian Podziewski powołał Wojewódzki Zespół do Spraw Przemocy w Rodzinie którego członkami są również przedstawiciele Policji. Do zadań zespołu należy w szczególności:

- 1) Monitorowanie i analiza zjawiska przemocy w rodzinie w województwie;
- 2) Opracowywanie niezbędnych procedur, zaleceń i materiałów instruktażowych dla osób realizujących w województwie warmińsko – mazurskim zadania ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 3) Opiniowanie aktów prawnych i wnioskowanie o zmiany legislacyjne;
- 4) Wspieranie w koordynowaniu przez służby Wojewody działań mających na celu zmniejszenie skali przemocy w rodzinie w województwie. W 2009 roku zespół ten odbył już 2 spotkania robocze.

W dniach 22-29 lutego 2009r. policjanci garnizonu warmińsko-mazurskiego aktywnie włączyli się w realizację działań prowadzonych w **Tygodniu Ofiar Przestępstw**. W ramach

Tygodnia w jednostkach terenowych uruchomiono punkty informacyjno-konsultacyjne, w których osoby zainteresowane mogły otrzymać pomoc prawno-psychologiczną. W skład zespołów dyżurujących zaangażowani byli policjanci pionów dochodzeniowo-śledczych oraz prewencji (specjaliści zajmujący się przemocą w rodzinie). W większości jednostek w dyżurach uczestniczyli również psychologowie z poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Policjanci naszego województwa aktywnie włączyli się realizację ogólnokrajowej kampanii pn. **„Kocham. Nie biję”**, której celem jest pomoc osobom potrzebującym, zwłaszcza w przypadku nadużywania przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem reagowania na przemoc wobec dzieci ale również poszerzenie poziomu wiedzy i obywateli na temat przemocy domowej oraz podniesienie profesjonalizmu działania służb na rzecz szeroko rozumianego przeciwdziałania i zwalczania przemocy w rodzinie. Założenia kampanii oraz materiały reklamowe dotyczące tego przedsięwzięcia zostały przekazane do poszczególnych jednostek terenowych Policji województwa warmińsko – mazurskiego. Do kampanii włączono oficerów prasowych Policji celem podjęcia współpracy z lokalnymi mediami na rzecz propagowania założeń przedmiotowego przedsięwzięcia.

Ponadto policjanci czynnie uczestniczyli w wielu konferencjach, naradach i szkolenia, poświęconych problematyce przemocy w rodzinie organizowanych przez podmioty pozapolicyjne, dotyczące problemu przemocy w rodzinie i przemocy wobec dzieci:

- policjanci zajmujący się problematyką przemocy w rodzinie z powiatu giżyckiego, węgorzewskiego, gołdapskiego i oleckiego uczestniczyli w 3 dniowym szkoleniu na temat **„Przeciwdziałanie przemocy domowej - podstawy pracy osoby interweniującej”**. Głównymi założeniami szkolenia było usprawnienie form pracy, technik oraz procedur postępowania w przypadkach przemocy domowej, ze szczególnym uwzględnieniem współdziałania służb oraz zapoznanie się z kompetencjami i zadaniami służb, podstawowymi metodami i nowymi formami usług związanych z bezpieczeństwem psychologicznym i socjalnym, adresowanych do osób doświadczających zdarzeń kryzysowych, przeżywających stany kryzysowe. Szkolenie to zostało zorganizowane przez Biuro ds. Uzależnień Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego woj. warmińsko-mazurskiego.
- przedstawiciel WPIRD KWP w Olsztynie przedstawił działania warmińsko – mazurskiej Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na międzynarodowej konferencji dot. przemocy w rodzinie **„Bezpieczna rodzina w bezpiecznej Europie”** organizowanej przez Komendę Powiatowa Policji w Kętrzynie, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko - Mazurskiego, Gminę Kętrzyn i Starostwo Powiatowe

w Kętrzynie. Konferencja odbyła się pod patronatem Marszałka Województwa Warmińsko Mazurskiego.

- jednym z zagadnień poruszanych w trakcie corocznej narady gminnych pełnomocników/koordynatorów ds. rozwiązywania problemów alkoholowych była kwestia usprawnienia systemu pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy. W naradzie tej wziął również udział przedstawiciel Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie, który w czasie jej trwania przedstawił informację na temat przestępczości, w tym szczególnie przypadków przemocy domowej na terenie województwa.

Na terenie powiatów policjanci wspólnie z przedstawicielami innych podmiotów poszukują nowych rozwiązań, które pozwolą na ograniczenie tego problemu, np.:

- **Komenda Miejska Policji w Olsztynie** - na terenie miasta Olsztyna funkcjonuje 8 Dzielnicowych Zespołów Interwencji Kryzysowej (DZIK). W ich skład wchodzi przedstawiciele: GOW, SOW, organizacji pozarządowych, kurator, pracownik socjalny, dzielnicowy, pedagog i wolontariusz. Zespoły pracują na określonym obszarze i w oparciu o określone procedury. W ramach Dzielnicowego Zespołu Interwencji Kryzysowej tzw. DZIK dzielnicowi z terenu miasta Olsztyna uczestniczyli w 108 spotkaniach roboczych.
- **Komendant Miejski Policji w Elblągu** - funkcjonariusz Zespołu Prewencji Kryminalnej, Nietletnich i Patologii KMP w Elblągu przeprowadził 3-dniowe szkolenie w ramach projektu „**Lokalny system oparcia społecznego**” organizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu dla różnych grup zawodowych (Straż Miejska, kuratorzy zawodowi dla nieletnich, pracownicy MOPS, dzielnicowi), na którym szeroko poruszał problematykę związaną z przemocą w rodzinie. W/w funkcjonariusz kilkakrotnie w 2009 roku uczestniczył w spotkaniach powołanego przez Prezydenta Elbląga zespołu roboczego do prac nad opracowaniem Programu Działań Prorodzinnych w Elblągu. Jednocześnie przeprowadzane były pogadanki na temat przemocy w rodzinie z uczniami szkół oraz osobami dorosłymi z Klubu Seniora Spółdzielni Mieszkaniowej „Zakrzewo” w Elblągu.

W marcu 2009 r. Komendant Miejski Policji w Elblągu podpisał porozumienia o współpracy z Ligą Kobiet Polskich w Elblągu a w maju 2009 r. z Elbląskim Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej. Celem zawartych porozumień jest podjęcie działań, które pozwolą na skuteczne przeciwdziałanie brakowi reakcji, bierności i tolerowaniu przemocy w rodzinie i zachowań patologicznych a także zaktywizowanie działań, aby skuteczniej ustalać potrzebujących pomocy oraz udzielać pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz zwiększanie poziomu świadomości społecznej i wiedzy o zachowaniach, reakcjach i działaniach, które są przejawami przemocy w rodzinie.

Publikacja o tytule „**Byłam ofiarą przemocy**” wydana przez Komendę Miejską Policji w Elblągu, skierowana była do osób, których przemoc domowa dotyczy lub może dotyczyć. Broszurę rozdawali mieszkańcom dzielnicowi oraz policjanci interweniujący w przypadkach domowej agresji, broszura dostępna była również w Elbląskim Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej (które współpracowało przy jej wydaniu) oraz w formie elektronicznej na internetowej stronie elbląskiej komendy. Na dwunastu stronach publikacji znalazł się obszerny wywiad z anonimową ofiarą przemocy domowej. Autorem broszury jest pracownik Wydziału Prewencji Kryminalnej, z zawodu psycholog, na co dzień współpracujący z osobami pokrzywdzonymi.

Prowadzono kampanię pod hasłem „**Stop Przemocy – Widzisz Reaguj**”. Do realizacji działań wykorzystano wideo billboard jednej z agencji reklamowych umieszczony w centrum miasta. Na ekranie prezentowano spot nawołujący do reakcji na przemoc, podano numery telefonów instytucji udzielających pomocy ofiarom przemocy (MOPS, policyjna infolinia)

- **Komenda Powiatowa Policji w Braniewie** - w ramach działań edukacyjnych problematyka przemocy domowej poruszana była na szkoleniach z pedagogami szkolnymi oraz w trakcie spotkania z słuchaczkami Uniwersytetu III Wieku. Ponadto powyższa tematyka poruszana jest w czasie pogadanek z dziećmi i młodzieżą w szkołach. Uczestnikom uświadamiano, że problem przemocy domowej, nie może być postrzegany przez społeczeństwo jako „sprawa rodzinna”, a od naszej reakcji na przestępstwo może zależeć czyjeś życie. Zadowolającym jest fakt otrzymywania coraz większej ilości sygnałów od nauczycieli i pedagogów o ich podejrzeniach, że w rodzinie może dochodzić do przemocy wobec dziecka. Jest to efekt pracy funkcjonariuszy prewencji oraz dzielnicowych, którzy systematycznie odwiedzają szkoły i utrzymują stały kontakt z pedagogami szkół.
- **Komenda Powiatowa Policji w Mrągowie** - W ramach realizacji działań Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, policjanci Rewiru Dzielnicowych uczestniczą w spotkaniach roboczych z przedstawicielami instytucji pomocniczych tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskie oraz Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdzie ustalane są wspólne działania wobec osób objętych procedurą „ NK”. Podczas spotkań następuje wzajemna wymiana informacji celem podjęcia odpowiednich działań wobec takich osób. Stała współpraca z tymi instytucjami ma niewątpliwie wpływ na zmniejszenie się liczb interwencji domowych w danej rodzinie. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie organizowane są warsztaty dla policjantów, kuratorów oraz pracowników gminnych i miejskich ośrodków pomocy społecznej. W dniu 11 maja odbyło się spotkanie pod hasłem

„ Rozwiązywanie konfliktów w rodzinach dysfunkcyjnych”, a 4 czerwca policjanci uczestniczyli w spotkaniu „ Człowiek stary we współczesnej rodzinie i społeczeństwie”. W październiku policjanci wzięli udział w konferencji pt. „Mediacja-jako skuteczna pomoc w środowisku lokalnym”. Podczas spotkania omówiono takie aspekty jak „ Rola różnych form wsparcia w przewycięzaniu kryzysu w rodzinie”, „Mediacja między nieletnim sprawcą a jego ofiarą” oraz „ Konflikt rodziny w perspektywie duchowej

- **Komenda Powiatowa Policji w Olecku** współpracuje z Poradnią Leczenia Uzależnienia od Alkoholu Współuzależnienia i Narkomanii. W zorganizowanych w poradni spotkaniach z korzystającymi z terapii ofiarami przemocy domowej przedstawiono procedury postępowania Policji w przedmiotowym zakresie. Prowadzona jest również systematyczna współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku oraz kuratorami Sądowymi, którzy na bieżąco informują sąd, policję lub prokuraturę o wszelkich ujawnionych przypadkach przemocy w rodzinie.
- **Komenda Powiatowa Policji w Elku.** W zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej policjanci tej jednostki współpracują z instytucjami rządowymi i pozarządowymi, a w szczególności z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej funkcjonującym przy Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Elckiej, gdzie otrzymują pomoc kobiety doświadczające przemocy wraz ze swoimi dziećmi. Ośrodek zapewnia ofiarom przemocy nocleg, wyżywienie oraz opiekę lekarską. Policjanci KPP w Elku czynnie uczestniczyli w spotkaniach poświęconych tworzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego, zorganizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku. Działania podejmowane przez Zespół skierowane są do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celem wspólnych działań jest niwelowanie problemów społecznych, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród społeczności lokalnej oraz pomoc rodzinom z terenu gminy Elk, a tym samym wypracowanie modelu współpracy międzyinstytucjonalnej prowadzącej do zwiększenia efektywności w zespołowym podejmowaniu działań.
- policjanci z **Komendy Powiatowej Policji w Giżycku** biorą udział w pracach utworzonego zespołu, pn. „Punkt Interwencji Kryzysowej” przy Ochotniczym Hufcu Pracy w Giżycku, którego celem jest: wspomaganie osób dotkniętych przemocą, poniżaniem psychicznym i moralnym. Aby zapobiegać w/w zjawiskom, policjanci stale współpracują z dyrektorami, pedagogami szkolnymi, kuratorami, pracownikami PCPR. W ramach zminimalizowania tego typu zdarzeń, prowadzone są m.in. rozmowy profilaktyczne z dorosłymi, dziećmi – młodzieżą, którzy sprawiają problemy.

- policjanci dzielnicowi z **Komendy Powiatowej Policji w Iławie** wzięli udział w spotkaniu zorganizowanym przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Iławie którego celem było wytypowanie sprawców przemocy w rodzinie do wzięcia udziału w programie profilaktycznym „**Partner**”. Jest to program Edukacyjno-Korekcyjny dla Sprawców Przemocy Domowej adresowany do pełnoletnich mężczyzn stosujących przemoc wobec partnerek. Do Programu kwalifikowani są skazani prawomocnymi wyrokami za przestępstwo z art. 207 par. 1 kodeksu karnego (lub inne przeciwko rodzinie i opiece, ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy), zarówno korzystający z warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, jak i odbywający karę oraz warunkowo przedterminowo zwolnieni z odbycia reszty kary.
- **Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie**. W dniach 22-23.10.2009r zorganizowano w Kętrzynie międzynarodową konferencję dot. przemocy w rodzinie „ **Bezpieczna Rodzina w Bezpiecznej Europie**” Konferencja odbyła się pod patronatem Marszałka Województwa Warmińsko Mazurskiego a organizatorami: Urząd Marszałkowski, Gmina Kętrzyn, Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie i Starostwo Powiatowe w Kętrzynie. Zaproszonymi gośćmi zagranicznymi byli: Przedstawiciele KGP Republiki Czeskiej, przedstawiciele policji Duńskiej, pracownicy socjalni z Danii, Łotwy, Litwy i Rosji. Stronę Polską reprezentowali przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego, Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie, Urzędu Wojewódzkiego, Samorządów lokalnych, Sądy , Prokuratury. Ośrodków Pomocy Społecznej. Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego. Celem konferencji było zapoznanie się z istniejącymi różnymi rozwiązaniami proceduralnymi dot. pracy z ofiarą i sprawcą przestępstwa na terenie Polski i porównanie ich z rozwiązaniami przyjętymi na terenie Europy. Organizację tak dużej konferencji z udziałem delegacji zagranicznych udało się zorganizować dzięki szerokim kontaktom zagranicznym istniejącego przy KPP Kętrzyn Międzynarodowego Stowarzyszenia Policjantów „IPA” oraz aktywnej działalności Stowarzyszenia „ERA” Edukacja, Rozwój Aktywność , w którym to stowarzyszeniu zrzeszeni są przeważnie pracownicy GOPS Kętrzyn, Klubu Integracji Społecznej pracownicy Urzędu Gminy Kętrzyn oraz policjanci, którzy na co dzień w swojej pracy zajmują się profilaktyką i zagadnieniami przemocy.

Na terenie działania tej jednostki istnieją dwa punkty pomocowe dla ofiar przemocy w rodzinie: Ośrodek konsultacyjno -psychoedukacyjny „Niebieska Linia” dla osób doznających przemocy w rodzinie przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kętrzynie oraz Punkt Konsultacyjno Informacyjny przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie. Ofiary przemocy mogą w punktach otrzymać wsparcie psychologa, pedagoga. Ponadto w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Powiatowym Centrum Pomocy

Rodzinie w Kętrzynie przygotowane są dwa pokoje dla poszkodowanych przemocą domową z terenu powiatu kętrzyńskiego.

Terapeuci z Ośrodka konsultacyjno -psychoedukacyjnego „Niebieska Linia” przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kętrzynie prowadzili program „Partner” -terapia dla sprawców przemocy domowej. Do objęcia programem typowani są sprawcy przez policjantów, prokuratorów, są też osoby, które do udziału w programie obliguje wyrok sądu.

- **Komenda Powiatowa Policji w Lidzbarku Warmińskim** – na terenie działania tej jednostki podpisano Zarządzenie Wójta Gminy Lidzbark Warm. w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego ds. rozwiązywania sytuacji kryzysowych w rodzinach dysfunkcyjnych. Realizowano porozumienie dotyczące zawarcia koalicji na rzecz osób zagrożonych oraz dotkniętych przemocą domową oraz usystematyzowano, przepływ informacji pomiędzy podmiotami w celu kompleksowej wzajemnej pomocy.
- w **Komendzie Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim** w ramach działalności profilaktycznej w lokalnych mediach nagłaśniane są przypadki znęcania się nad osobami najbliższymi, opisując szczególnie sprawy, w których zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, orzeczono bezwzględną karę pozbawienia wolności lub też orzeczono dozór.
- policjanci z **Komendy Powiatowej Policji w Pisz** uczestniczyli w spotkaniach z przedstawicielami MGOPS oraz pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie. Podstawowym celem spotkań było poznanie instytucji, pracowników odpowiedzialnych za pomoc osobom krzywdzonym oraz ułożeniu form współpracy w ramach procedury „Niebieska Karta”.
- **Komenda Powiatowa Policji w Szczytnie** - na terenie powiatu funkcjonują zespoły interdyscyplinarne, których rolą jest rozwiązywanie trudnych sytuacji rodzinnych związanych z przemocą w rodzinie oraz innymi przejawami patologii społecznych. W skład zespołów wchodzi policjanci, kuratorzy sądowi, pracownicy opieki społecznej, członkowie komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz pielęgniarzy środowiskowe. W razie potrzeby w spotkaniach uczestniczą przedstawiciele innych służb. Zespoły spotykają się raz w miesiącu i omawiają konkretne przypadki rodzin, którym udzielana jest pomoc. Wymieniają się wiedzą na dany temat, uzgadniają zadania do wykonania. W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. Zespół poza wyznaczonym terminem spotyka się na wezwanie lidera grupy. Na spotkania Zespołu zapraszani są także goście, którzy w ramach wykonywanych przez siebie prac mogą być pomocni w rozwiązaniu problemów, którymi się zajmują.

- policjant ds. Nietletnich i Patologii **Komendy Powiatowej Policji w Węgorzewie** przeprowadził spotkania w szkołach z dziećmi młodzieżą, rodzicami i pedagogami. W ramach rządowego programu „Dobry Rodzic – dobry Start”- podczas spotkań z rodzicami i pedagogami, rozdawano plakaty, broszury i ulotki „Nie bądź obojętny wobec przemocy! Dobro dziecka zależy także od Ciebie!” oraz „Stres – poradnik dla rodziców małych dzieci”. dotyczących Przemocy w Rodzinie.

c. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006-2010

Zadania określone w programie ściśle korespondują z zadaniami takich programów rządowych jak: Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii i Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Główne zadania przewidziane do realizacji przez Policję, zawarte w rozdziale „Główne problemy alkoholowe w Polsce, to:

- używanie alkoholu przez młodzież,
- zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholizmem, w tym zjawisko przemocy w rodzinie,
- naruszenia prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu.

Zadania te wpisują się w realizowane przez Policję przedsięwzięcia ukierunkowane na profilaktykę alkoholową oraz podejmowanie działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W celu ograniczenia zjawiska alkoholizmu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonariusze jednostek terenowych w minionym roku podejmowali wzmożone działania represyjno-kontrolne, jak też działania o charakterze profilaktycznym.

W ramach współpracy z instytucjami zainteresowanymi problemem (ośrodki pomocy społecznej, ośrodki terapii uzależnień, centra pomocy rodzinie, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, urzędy kontroli skarbowej, Straż Graniczna, Straż Ochrony Kolei) policjanci realizowali wspólne działania zmierzające głównie do ograniczenia skali spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież.

W ramach stałej współpracy z nauczycielami i pedagogami szkolnymi policjanci brali udział w spotkaniach z młodzieżą szkolną, w trakcie których m.in. informowali uczniów o zagrożeniach związanych ze spożywanie alkoholu.

W celu zminimalizowania skali zjawiska alkoholizmu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego policjanci podejmowali szereg działań o charakterze profilaktycznym, z których na uwagę zasługują przedsięwzięcia:

- **Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie** była inicjatorem działań pn. „**Chrońmy dzieci przed alkoholem**”. W związku, iż alkohol niesie ze sobą wiele zagrożeń konieczne było podjęcie przez Policję, działań w kierunku ograniczenia dostępności do niego dzieci i młodzieży. Dotychczasowe działania polegające na ujawnianiu nieletnich pod wpływem alkoholu najczęściej nie prowadziły do ukarania osób, które popełniły przestępstwo z art. 208 KK, bądź z art. 43 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi. Toteż, w celu zmniejszenia zjawiska spożywania alkoholu przez osoby do lat 18 należało podjąć działania prewencyjno – operacyjne, w celu ujawniania faktów przestępstwa sprzedaży/ podawania alkoholu osobom małoletnim. Działania realizowane były i są nadal na terenie całego województwa. Do działań angażowani są policjanci komórek ds. nieletnich i patologii, ruchu drogowego, dzielnicowych, funkcjonariusze służb patrolowo-interwencyjnych oraz pionu kryminalnego, a także funkcjonariusze innych instytucji pozapolicyjnych (np. Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej i Straży Miejskiej/Gminnej itp.), pełniący służbę w ubraniu cywilnym. Przynajmniej raz w miesiącu, na terenie każdego powiatu funkcjonariusze pełniąc służbę w ubraniu cywilnym, obserwują placówki handlowe celem ujęcia na gorącym uczynku sprawców przestępstwa sprzedaży/ podawania alkoholu osobom małoletnim. Każdorazowo do działań opracowywany jest szczegółowy Harmonogram działań (dyslokacja) zawierający wykaz placówek objętych działaniami i uwzględniający czasookres obserwacji.

W przypadku ujawnienia przestępstwa z art. 208 KK oraz przestępstwa z art. 43 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzone są sprawy karne, w drugim przypadku oprócz sprawy karnej sporządzany jest również wniosek o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w związku z nieprzestrzeganiem określonej z *Ustawie* zasady sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim (tj. art.18 ust.10.pkt.1a). Wniosek kierowany jest do organu zezwalającego (wójta ,burmistrza, prezydenta miasta).

- Policjanci garnizonu warmińsko – mazurskiego aktywnie włączyli się realizację zadań w ramach w ogólnopolskiej kampanii „**Pozory mylą, dowód nie**” której głównym celem była edukacja sprzedawców napojów alkoholowych m.in. poprzez zwracanie uwagi, że dorosły wygląd klienta nie oznacza jego pełnoletniości. Istotnym przekazem kampanii jest ponadto, fakt, że dowody osobiste są wydawane osobom, które nie ukończyły 18. roku życia. Stąd przy zakupie napoju alkoholowego istotne jest, aby sprzedawcy zwracali uwagę na umieszczoną w tym dokumencie datę urodzenia. W ramach kampanii policjanci m.in. przekazali sprzedawcom i właścicielom sklepów plakaty, ulotki oraz informacje dot. konsekwencji naruszenia przepisów Ustawy...Łącznie w ramach kampanii rozkolportowali: **5000 szt.** ulotek przypominających sprzedawcom o prawnym zakazie sprzedaży alkoholu osobom do 18, roku życia oraz w przypadku wątpliwości, co do pełnoletniości, o konieczności sprawdzania

dokumentu tożsamości ; **5600 szt.** plakatów przypominających klientom sklepów z alkoholem o zakazie jego sprzedaży małoletnim oraz zachęcające do czynnej reakcji świadków na próby sprzedaży alkoholu małoletnim; **3500 szt.** naklejek - oznakowanie sklepu zawierające komunikat, że w tym miejscu nie sprzedaje się alkoholu osobom, które nie ukończyły 18. roku życia; **100 szt.** tabliczek informacyjnych „My legitymujemy”, **1200 szt.** ulotek rozkładanych „Sprzedaż alkoholu nieletnim to przestępstwo” oraz **120 szt.** płyt CD z filmem szkoleniowym.

- Warmińsko – mazurscy policjanci przeprowadzili również ogólnowojevodzkie działania prewencyjno – kontrolne ukierunkowane m.in. na eliminowanie z ruchu kierujących w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości bądź środków działających podobnie do alkoholu, takie jak: „Alkohol i narkotyki”, „Gimbus”, „Bezpieczny Weekend”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”, „Dyskoteka”, „Prędkość”, „Bus” itp.
- z inicjatywy i przy wsparciu policjantów **Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie** realizowana była Kampania społeczna „Dowód – to nie wszystko! Sprawdzam ile masz lat”. Przedsięwzięciu temu patronuje Prezydent Miasta Olsztyn, Dyrektor Miejskiego Zespołu Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Komendant Miejski Policji w Olsztynie. Wszystko po to, żeby sprzedawcy przestrzegali zakazu sprzedaży alkoholu i papierosów nieletnim. Uroczysta inauguracja odbyła się w dniu 3 czerwca 2009r. w Urzędzie Miasta Olsztyn w Sali Sesyjnej. Na spotkaniu, w którym chęć wzięcia udziału zadeklarowało ponad 100 właścicieli punktów sprzedaży alkoholu, omawiane były problemy związane z prowadzeniem sprzedaży napojów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem, przestrzegania zapisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi głównie dotyczącymi zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim. Omówiona została również Uchwała Rady Miasta związana z usytuowaniem oraz podawaniem napojów alkoholowych w ogródkach letnich oraz Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyborów tytoniowych. Przedmiotem spotkania było także omówienie zadań wykonywanych w ramach tej kampanii przez poszczególne służby.
- **Komenda Miejska Policji w Elblągu** - ramach realizowanego programu prewencyjnego „**Bezpieczny lokal**”, zorganizowano i przeprowadzono szkolenie na temat „**Odpowiedzialna sprzedaż i serwowanie napojów alkoholowych**”. Szkolenie adresowane było do właścicieli restauracji, pubów, lokali gastronomicznych, właścicieli sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych oraz osób sprzedających napoje alkoholowe. Dodatkowo w ramach działań prewencyjnych prowadzonych z powodzeniem od kilku lat przez Komendę Miejska

Policji w Elblągu pn. „**Żółta i czerwona kartka**”, występowało do Wydziału Społecznego Urzędu Miejskiego z wnioskiem o **cofnięcie** placówkom handlowym koncesji na sprzedaż wyrobów alkoholowych.

- funkcjonariusze **Komendy Powiatowej Policji w Bartoszycach** – w okresie wakacyjnym przeprowadzili działania pod nazwą „Alkohol”. Podczas działań skontrolowano wszystkie sklepy funkcjonujące na terenie powiatu bartoszyckiego prowadzące obrót alkoholem. Kontrole przeprowadzono z przedstawicielami Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz funkcjonariuszami Straży Miejskiej.
- **Komenda Powiatowa Policji w Braniewie** - przeprowadzono 8 działań prewencyjnych pn. „**Nieletni**” których celem było przeciwdziałanie aspołecznych zachowań wśród dzieci i młodzieży. W czasie działań kontrolowano punkty handlowe w których sprzedawany jest alkohol. Obiekty poddawane były krótkotrwałej obserwacji pod kątem przestrzegania przez sprzedawców zakazów sprzedaży alkoholu określonych w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- **Komenda Powiatowa Policji w Działdowie** realizowała „**Akcję promocyjną w formie tzw. „Ogródka Policyjnego” w ramach festynu „Wstąp po zdrowie”, „Bezpieczne wakacje”, „Nieletni pod nadzorem”. „ Stop z alkoholem dla nieletnich I i II. „ Bezpieczny Uczeń”** .W trakcie przeprowadzanych spotkań-pogadank z dziećmi i młodzieżą jak również rodzicami w szkołach poruszane były tematy związane z problemem spożywania alkoholu .
- **Policjanci Komendy Powiatowej Policji w Elku, Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy oraz Komendy Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim** również realizują system „**Żółtych i czerwonych kart**”, których celem jest ograniczenie zachowań patologicznych i zapobieganie zakłóceniom porządku w rejonach lokali gastronomicznych.
- na terenie działania **Komendy Powiatowej Policji w Mrągowie** - przeprowadzone były działania prewencyjne pod nazwą "**Dyskoteka**", „**Nielat**” oraz „ **Alkohol i narkotyki**". Działania policyjne ukierunkowane są przede wszystkim na ujawnianie nieletnich spożywających alkohol bądź będących pod jego działaniem, jak również ujawnianie nietrzeźwych kierowców, osób spożywających alkohol w miejscu publicznym oraz dokonywania kontroli i obserwacji sklepów, dyskotek i pubów pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim. W działania te zaangażowani byli również Strażnicy Miejscy.
- **Komenda Powiatowa Policji w Giżycku** prowadziła działania prewencyjno – operacyjne pod krypt „**Blokersi**” podczas których, jednym z zadań było ujawnienie osób nieletnich pod działaniem alkoholu, tym kontrola dyskoteki „**Night Club**”, która miała na celu uzyskanie informacji w zakresie funkcjonowania lokalu, stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego jak również sprawdzenia pod kątem przebywania osób nieletnich – znajdujących się pod

działaniem alkoholu. Ponadto policjanci tej jednostki uczestniczyli w ogólnopolskiej kampanii „**Sprawdź, czy twoje picie jest bezpieczne**”, której celem było ograniczenie spożywania alkoholu oraz uświadomienia kierowcom zagrożeń, jakie mogą wynikać z faktu prowadzenia samochodu po alkoholu. Podczas kampanii policjanci wspólnie z funkcjonariuszami straży miejskiej i przedstawicielami Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej przekazywali ulotki dot. bezpiecznej jazdy oraz kontrolowali stan trzeźwości kierowców.

- **Komenda Powiatowa Policji w Olecku** przeprowadziła działania prewencyjne „**Zero Tolerancji**”, „**Bezpieczne Miasto**”, podczas których prowadzono kontrole miejskich dyskotek pod kątem dostępności alkoholu dla młodzieży poniżej 18 roku życia. Funkcjonariusze pionu ruchu drogowego przeprowadzili spotkania w szkołach jazdy, z kandydatami na kierowców. W trakcie pogadarek informują o prawnych i społecznych konsekwencjach prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu.
- - **Komenda Powiatowa Policji w Ostródzie** - w celu zapobiegania temu zjawisku na terenie powiatu były organizowane działania „**Bezpieczne miasto**” i „**Dyskoteka**” (w których uczestniczyli również funkcjonariusze Służby Celnej) a w okresie ferii zimowych oraz podczas letnich wakacji działania „**Małolat**”.
- funkcjonariusze **Komendy Powiatowej Policji w Pieszku** w ramach „Dnia Odpowiedzialnej Sprzedaży” przeprowadzili na terenie powiatu działania prewencyjne pn. „**Alkohol tylko dla pełnoletnich**”, które ukierunkowane były na ujawnianie nieletnich znajdujących się pod działaniem alkoholu, jak również na kontroli miejsc sprzedaży alkoholu.
- w Komendzie Powiatowej Policji w Węgorzewie przeprowadzono działania pn. „**Trzeźwi nieletni**”. Działania te realizowano głównie poprzez wzmożone kontrole: punktów sprzedaży alkoholu osobom małoletnim, lokali gastronomicznych oraz miejsc grupowania się osób małoletnich oraz miejsc zagrożonych wybrykami chuligańskimi oraz naruszeniom porządku publicznego.

d. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii w latach 2006-2010

W roku 2009 przedsięwzięcia profilaktyczne policjantów garnizonu warmińsko-mazurskiego w zakresie przeciwdziałania narkomanii koncentrowały między innymi na realizacji programów profilaktycznych oraz na kontynuowaniu szkoleń i spotkań z młodzieżą, rodzicami i nauczycielami w zakresie odpowiedzialności karnej wynikającej z „Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii” wśród najciekawszych należy wymienić:

Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie – W ramach posiedzenia Kolegium Doradczego Wojewody Warmińsko – Mazurskiego poświęconego określeniu działań, jakie

należy podjąć w celu przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerebu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii, przedstawiciele KWP w Olsztynie przedstawili skalę problemu narkomanii na terenie województwa.

W związku z powagą problemu oraz skalą zagrożenia dla życia i zdrowia młodych ludzi jaką niesie za sobą funkcjonowanie sklepów z tzw. dopalaczami przedstawiciele KWP w Olsztynie brali udział w dyskusji w ramach Kolegium Doradczego Wojewody mającej na celu określenie wspólnych działań, jakie winny być podjęte w celu skutecznego zmniejszenia sprzedaży w sklepach tzw. „legalnych narkotyków”, zawierających groźne substancje, do czasu wprowadzenia nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Dodatkowo warmińsko – mazurscy policjanci włączyli się w organizowaną przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii akcję profilaktyczną – edukacyjną mającą uświadomić, jakie faktyczne zagrożenie dla młodych ludzi niesie używanie dopalaczy pod hasłem **„Dopalacze mogą Cię wypalić – Poznaj fakty”**.

W ramach kampanii pn. **„Czy wiesz co przewozisz?. Niewiedza kosztuje”** na terenie województwa dokonano kolportażu ulotek otrzymanych z Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii dotyczących bezpieczeństwa turystyki zagranicznej polskich obywateli w kontekście nieświadomego przemytu narkotyków.

Program profilaktyczny **„Profilaktyka a Teatr - Grupa Olsztyńska”** - Współorganizatorzy: Komenda Główna Policji, Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie, Warmińsko - Mazurski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko - Mazurskiego oraz Kuratorium Oświaty w Olsztynie. Honorowy Patronat sprawuje Pan Marian Podziwski Wojewoda Warmińsko - Mazurski. Patronat medialny - TVP Olsztyn, Radio "Planeta" i Gazeta olsztyńska. Celem działań jest zmniejszanie zjawiska narkomanii wśród uczniów szkół ponadpodstawowych, inspirowanie rodziców młodzieży szkolnej do pogłębiania wiedzy z zakresu profilaktyki narkotykowej oraz komunikowanie i inicjowanie przez Policję wspólnych działań skierowanych przeciwko zjawiskom patologii społecznej. Program adresowany jest do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Składa się z trzech części: ankiety badawczej, dyskusji z młodzieżą, spektakl edukacyjno-profilaktyczny "Blackout", którego aktorami jest wybrana w drodze castingu grupa młodzieży gimnazjalnej. W listopadzie odbyła się premiera Programu, w której uczestniczyła młodzież gimnazjalna z 4 szkół (około 100 osób), dyrektorzy olsztyńskich gimnazjów oraz Starostowie Powiatowi naszego Województwa. W roku 2010 Program realizowany będzie na terenie 12 powiatów.

Przedstawiciele Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego KWP w Olsztynie uczestniczyli w charakterze prelegentów w Konferencji organizowanej przez Starostów

Powiatowych: w Ostródzie, Nowym Mieście Lubawskim, Iławy, Działdowa i Nidzicy w ramach „Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań”. Konferencja odbyła się w Kajkowie pod Ostródą na której m.in. przedstawiono wykład na temat : „Przestępczość narkotykowa w szkołach. Zadania instytucji państwowych o oświatowych w zapobieganiu zagrożeniom”.

Policjant Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego KWP w Olsztynie przeprowadził również szkolenie z zakresu problemu narkomanii dla pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie.

- na terenie działania **Komendy Miejskiej Policji w Elblągu** kontynuowany był **program „Bez narkotyków w szkole bezpieczniej”** który oprócz walorów edukacyjno – profilaktycznych ukierunkowany jest na ujawnianie osób posiadających lub rozprowadzających narkotyki na terenie szkół. Ponadto utrzymywana była współpraca z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta i powiatu elbląskiego, a w szczególności z zaś z Poradnią Terapii Uzależnień „Szansa”, Poradnią Profilaktyki i Terapii Uzależnień – „Monar” oraz Katolickim Ruchem Antynarkotycznym „Karan”, który prowadzi Niepubliczny zakład Opieki Zdrowotnej MOT KARAN „Dom Zacheusza”.

- **Komenda Powiatowa Policji w Bartoszycach** – jest pomysłodawcą i głównym organizatorem przedsięwzięcia profilaktyczno - edukacyjnego pod nazwą „**Błękitny profil**” . Głównym celem przedsięwzięcia jest obniżenie poziomu uzależnień w środowiskach szkolnych oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Dzięki inicjatywie bartoszyckiej Policji uczniowie

i nauczyciele zaangażowali się w działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w szkołach i ograniczenie uzależnień przygotowując i wystawiając spektakle o tematyce profilaktyczno – edukacyjnej mówiące o szkodliwości zażywania m.in. narkotyków. W ramach zorganizowanego przez KPP w Bartoszycach I Przeglądu Spektakli Profilaktycznych „Błękitny Profil” uczniowie szkół powiatu bartoszyckiego wystawili 20 spektakli profilaktyczno – edukacyjnych. Z inicjatywy Policji do współudziału w przedsięwzięciu przystąpiły podmioty samorządowe powiatu. Przedsięwzięciem edukacyjno – profilaktycznym objęto 1200 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich.

Przedstawiciele KPP w Bartoszycach w 2009 roku wspólnie z młodzieżą bartoszycką brali również czynny udział w ogólnopolskim projekcie profilaktycznym Komendy Głównej Policji „Profilaktyka a Teatr”.

- na terenie działania **Komendy Powiatowej Policji w Działdowie** przeprowadzone zostały działania pod kryptonimem : „**Narkomanii Mówimy Nie!!**”, których celem było przeciwdziałanie

i zwalczanie przestępczości narkotykowej. Przeprowadzono również działania jak pod kryptonim „**Wakacje bez narkotyków i alkoholu**”. Celem działań było: Zapobieganie przestępczości i aspołecznym zachowaniom nieletnich oraz ujawnianie przestępstw w myśl ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

- **Komenda Powiatowa Policji w Giżycku** - organizowano działania prewencyjne pod nazwą „**Blokersi**” „**Bezpieczne Osiedla**” „**Stop Alkohol - Narkotyki Nieletnim**” – celem działań było m.in. ujawnienie u osób nieletnich chociażby śladowych ilości środków odurzających.

- policjanci **Komendy Powiatowej Policji w Iławie** przeprowadzili szereg pogadanek i prelekcji na temat „Społeczne i prawne aspekty narkomanii” oraz „Odpowiedzialność nieletnich w świetle Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii”.

- w **Komendzie Powiatowej Policji w Mrągowie** dzielnicowi oraz Policjanci ds. nieletnich i patologii wspólnie z pedagogami szkolnymi zrealizowali działania profilaktyczno – edukacyjne skierowane do uczniów klas 4 – 6 oraz Gimnazjum, które dotyczyły współczesnych zagrożeń wynikających ze stosowania środków odurzających tj. narkotyki, alkohol. Podczas spotkań dzieciom przekazane zostały treści z zakresu konsekwencji prawnych posiadania, zażywania i udostępniania innym osobom środków odurzających. Uczniowie poznali w jaki sposób należy odmawiać osobom, które namawiają do zażywania narkotyków, lub spożywania alkoholu

- funkcjonariusze **Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy** wspólnie z policjantami **Komendy Powiatowej Policji w Działdowie** zajmującymi się problematyką nieletnich przeprowadzono działania „**Nieletni pod nadzorem**” – ukierunkowane na przeciwdziałanie przestępczości narkotykowej wśród nieletnich. Przez okres wakacji realizowano działania zapobiegawczo-represyjne „**Mak –konopie 2009**” ukierunkowane na kontrole miejsc w którym mogło dochodzić do nielegalnych upraw, ujawnianie osób zajmujących się rozprowadzaniem narkotyków. Z inicjatywy KPP w Nidzicy zorganizowano konkurs plastyczny pod hasłem „**Narkotyki – jestem na nie**”, zrealizowany ze środków Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Dodatkowo policjanci tej jednostki współorganizowali Przegląd Małych Form Teatralnych „**Styl Życia a zdrowie**” dotyczący tematyki związanej z narkomania i innymi uzależnieniami.

- w **Komendzie Powiatowej Policji w Olecku** podjęto działania związane z wyczuleniem grona pedagogicznego odnośnie podejmowania interwencji w przypadku stwierdzenia, że uczeń znajduje pod wpływem środka odurzającego. W ramach prowadzonych działań „**Stop Demoralizacji**” kontrolowano rejony szkół i miejsca gromadzenia się młodzieży pod kątem ujawniania przestępstw z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

- funkcjonariusze **Komendy Powiatowej Policji w Piszu** mając na uwadze zapobieganie zjawisku narkomanii realizowali działania pod hasłem „**Bezpieczne gimnazjum**” i

„**Bezpieczna szkoła ponadgimnazjalna**”. Spotkania na ten temat adresowane były również do rodziców uczniów klas VI szkół podstawowych, gimnazjalnych, a także ponadgimnazjalnych. Na spotkaniach z młodzieżą poruszana była problematyka dotycząca odpowiedzialności prawnej osób nieletnich. Kolejny już rok policjanci tej jednostki współpracują z grupą nauczycieli z Publicznego Gimnazjum w Białej Piskiej, które skupia „trudną” młodzież. Policjanci uczestniczą w realizacji, opracowanego przez szkołę programu profilaktycznego, „**Tęczowy Parasol**”. Program ten w fazie tworzenia był konsultowany z Policją w zakresie przeciwdziałania przestępczości z ustawy o narkomanii. Współpraca ze szkołą polega na tym, że na początku roku szkolnego policjant zajmujący się problematyką nieletnich uczestniczy w spotkaniu zespołu wychowawczego nauczycieli. Podczas takiego spotkania omawiany jest charakter i formy współpracy z poszczególnymi podmiotami, w tym z Policją. W ciągu roku szkolnego policjant przeprowadza spotkania z rodzicami dot. problematyki narkomanii, a w późniejszym terminie spotyka się z uczniami poszczególnych klas pierwszych gimnazjum w ramach projektu „Bezpieczne gimnazjum...”.

- funkcjonariusze **Komendy Powiatowej Policji w Szczytnie** w zakresie przeciwdziałania narkomani wspólnie z wykwalifikowanymi pedagogami w 2007 roku opracowali program profilaktyczno – edukacyjny „**Od Ciebie zależy**”, którego realizację zakończono w marcu 2009 r. Środki na realizację programu pozyskano z budżetu Gminy Miejskiej w Szczytnie. Program skierowany był do uczniów klas V – tych i VI – tych szkół podstawowych na terenie miasta Szczytno. Uznano, że w tym wieku skuteczniej będzie można przeciwdziałać temu zjawisku, dlatego też działania profilaktyczne skierowano do uczniów szkół podstawowych. Głównym celem programu było rozwijanie umiejętności społecznych, pozwalających na przeciwstawienie się presji społecznej oraz poszukiwanie sposobu pomocy kolegom zagrożonym uzależnieniem. Program składał się z kilku etapów. W I etapie uczniowie podczas lekcji poznawali mechanizmy uzależnienia. Następnie pisali pracę na temat przyczyn sięgania po narkotyki przez młodych ludzi, podawali propozycje rozwiązywania tego problemu oraz pokazywali wizje świata bez używek. Spośród uczniów, którzy złożyli prace wyłoniono po 20 osób z każdej szkoły, które pod opieką pedagogów pojechały na warsztaty edukacyjne. Podczas warsztatów poznawali swoje słabości, ćwiczyli sposoby radzenia sobie z naciskiem grupy, poznawali czynniki chroniące przed uzależnieniem. Funkcjonariusz Policji omawiał zagrożenia jakie niosą ze sobą zachowania ryzykowne oraz odpowiedzialność nieletnich przed prawem. Położono szczególny nacisk na pokazanie wizerunku policjanta jako osoby niosącej pomoc, którą darzy się zaufaniem. Kolejnym etapem było przeprowadzenie przez uczestników warsztatów zajęć dla swoich rówieśników. Zapewniono dla najbardziej aktywnych nagrody rzeczowe. W 2009 podjęto starania o pozyskanie funduszy na rozwinięcie Programu „Od Ciebie Zależy”.

e) *Narodowy Plan działań na rzecz Dzieci i Młodzieży 2004-2012 „Polska dla Dzieci”*

Narodowy Plan Działań na Rzecz Dzieci 2004-2012 "Polska dla Dzieci" ma charakter strategii i obejmuje działania na rzecz dzieci, które zostały wyznaczone w obszarach dotyczących zdrowia, edukacji, rodziny i ochrony przed przemocą. W ramach tych obszarów policjanci realizowali przede wszystkim zadania w zakresie podnoszenia świadomości społecznej i prawnej dorosłych i dzieci oraz uczestniczyli w przedsięwzięciach poruszających zagadnienia przemocy wobec dzieci.

Działania przewidziane do realizacji w ramach Narodowego Planu ..... korelują z wszystkimi programami rządowymi i krajowymi ukierunkowanymi na zapewnienie dzieciom i młodzieży szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Zadania w tym zakresie policjanci realizują poprzez omawianie na spotkaniach z dziećmi, młodzieżą i rodzicami problemów związanych z zagrożeniami np. narkomania, alkoholizm, niktynizm, molestowania seksualnego („zły dotyk”). Uczą zasad właściwego i bezpiecznego zachowania w szkole, w domu, podczas wakacji i ferii oraz czasu wolnego spędzanego poza domem. Treści profilaktyczne przekazywane są podczas spotkań w szkołach jak organizowanych działań związanych z wakacjami, feriami i zakończeniem roku szkolnego w ramach działań pn. „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie” i „Bezpieczna droga do szkoły”. Informacje w powyższym zakresie omawiane są również za pośrednictwem lokalnych mediów (artykuły prasowe, wywiady radiowe i telewizyjne). Policjanci poszukując ciągle nowych form promowania wiedzy o bezpieczeństwie i kreowania właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży, w 2008r. realizowali m.in.:

f) *Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007-2011*

W dniu 26 czerwca 2007 r. Wojewoda Warmińsko – Mazurski Zarządzeniem nr 178 utworzył Wojewódzki Zespół ds. realizacji Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV. Jednym z członków jest przedstawiciel WPiRD Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie, który uczestniczył w posiedzeniach Zespołu.

W ramach realizacji zadań wynikających z Krajowego programu w województwie warmińsko – mazurskim podejmowano działania:

- pozyskano plakaty o punktach w których można bezpłatnie i anonimowo wykonać badania na obecność wirusa HIV, które następnie umieszczono na tablicach ogłoszeń KPP/KMP/KP

- kolportowano otrzymane za pośrednictwem KGP materiały profilaktyczno – edukacyjne związane z zagrożeniem HIV/AIDS (broszury, ulotki, kalendarze), przekazywano młodzieży podczas spotkań edukacyjnych, pedagogom oraz umieszczano w pomieszczeniach recepcyjnych KMP/KPP.

- Uczestniczono w Konferencji poświęconej HIV/AIDS **pt. ” Działania profilaktyczne w pracy pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania”**

- Poszerzono wiedzę policjantów nt. problematyki HIV/AIDS poprzez przesłanie **„Analizy ankiety dotyczącej HIV/AIDS przeprowadzonej wśród studentów podczas Juwenaliów Olsztyńskich – Kortowiada 2009, w dniu 15 maja 2009”**, obrazującą poziom wiedzy na temat HIV/AIDS w naszym społeczeństwie.

- Podczas spotkań edukacyjnych z młodzieżą realizowanych przed letnim wypoczynkiem w tramach wzmoczonych działań „Bezpieczne wakacje 2009” omawiano zagrożenie zakażeniem HIV/AIDS

- Polecono na najbliższych odprawach ponownie zapoznać policjantów naszego garnizonu z treścią Decyzji nr 11/2008 Komendanta Wojewódzkiego Policji w sprawie wprowadzenia procedur: *„Zasady postępowania profilaktycznego po ekspozycji na zakażenie wirusem HIV oraz wirusem zapalenia wątroby typu B i C dla funkcjonariuszy i pracowników Policji”, „Procedury postępowania w przypadkach potencjalnego narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne”, „Procedury postępowania z osobami zatrzymanymi i doprowadzanymi w celu wytrzeźwienia, co do których istnieje podejrzenie o chorobę zakaźną”*.

Ponadto w piśmie poinformowano policjantów o placówkach służby zdrowia, które mają obowiązek świadczenia usług medycznych na rzecz warmińsko – mazurskiej Policji w ramach podpisanej umowy.

- Przeszkolono policjantów z zakresu ochrony przed zarażeniem wirusem HIV; funkcjonariuszy KWP w ramach szkolenia BHP oraz policjantów KPP w Ostródzie.

II. Tabela z zakresu rozpoznania i pracy profilaktycznej Policji na rzecz nieletnich:

Wyszczególnienie		L.p.	liczba	
Wnioski, zawiadomienia, interwencje skierowane do instytucji i organizacji	Ogółem: (suma poz.5-11)	1.	5722	
	z tego do:	sądów rodzinnych	2.	3640
		szkół i innych placówek oświaty i wychowania	3.	777
		służby zdrowia i opieki społecznej	4.	662
		poradni wszelkich typów	5.	139
		innych instytucji i organizacji	6.	504
		ujawnieni nieletni:	pod wpływem narkotyków	7.
pod wpływem alkoholu	8.	1538		
członkowie subkultur młodzieżowych	9.	60		
uciekiniery z:	domów rodzinnych	10.	371	
	placówek opiek. - wychow.,MOW,MOS	11.	973	
	schronisk dla nieletnich i zakładów poprawczych	12.	282	
	prostyтуujący się:			
	dziewczęta	13.	0	
	chłopcy	14.	0	
spotkania z młodzieżą		15.	7518	
spotkania z pedagogami		16.	2303	

Opracowali:

kom. Małgorzata Bojarowska
podkom. Mariusz Zieliński

Sporządzono w 2 egz.

egz. nr 1 – a/a

egz. nr 2 - KGP